

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Flétna

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Pražské jaro jako flétnová soutěž

Nikola Olšaníková, DiS.

Vedoucí práce: prof. Radomír Pivoda

Oponent práce: prof. Jiří Válek

Datum obhajoby: 6. června 2016

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Pražské jaro jako flétnová soutěž

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

Podpis

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Práce je stručným přehledem informací o Pražském jaru, ve které je shrnuto vše, co se týče Mezinárodní hudební soutěže od výčtu všech ročníků týkající se oboru flétna, přes jednotlivé skladby, členy poroty, či významné české i slovenské účastníky, po podrobnosti o vítězích. Jsou zde nastíněny také stručné informace o Mezinárodním hudebním festivalu či informace o historicko-politické situaci v tehdejší Československu.

V první kapitole je zahrnuta problematika samotného pojmu Pražského jara - Pražské jaro jako společensko-politický proces, Pražské jaro jako mezinárodní hudební festival a Pražské jaro jako mezinárodní hudební soutěž, z nichž každý je blíže upřesněn.

Druhá, stěžejní kapitola práce, obsahuje podrobné informace o Mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro v oboru flétna. Jsou zde rozepsány všechny ročníky soutěže, ve kterých se flétna objevuje, každý ročník rozebrán dopodrobna, co se týče výběru a počtu skladeb, počtu soutěžících, účasti českých flétnistů či významných členů poroty s jejich životopisy.

Abstract

In the thesis there are general information about the Prague Spring, the International Music Competition focusing on flute years, their compositions, members of jury, Czech and Slovak competitors and winners. The thesis also deals with information about the International Music Festival or historical and political situation in Czechoslovakia.

The first capture involves an issue of the Prague Spring conception as a social and political cause, as an international music festival and international music competition. Each of these categories is particularly specified.

The second - main - chapter contains detailed information about the International Music Competition focusing on flute. This part specifies all the years of flute competitions, every year is described in detail including selection and number of compositions, a number of competitors, participation of Czech flute players and famous jury members with their biography.

Obsah

Úvod	1
1. Pojem Pražské jaro	2
1.1 Mezinárodní hudební festival	2
1.2 Mezinárodní hudební soutěž	4
2. Pražské jaro jako flétnová soutěž	7
2.1 Ročníky oboru flétna	7
2.2 Porota	17
2.2.1 Čeští flétnisté	17
2.2.2 Zahraniční flétnisté.....	25
2.3 Vítězové flétnových ročníků	32
Závěr	42
Seznam zdrojů	43
Seznam elektronických pramenů	44
Seznam příloh	46
Přílohy.....	47

Úvod

Soutěživost je přirozenou vlastností každého člověka. Měření a porovnávání sil či schopností je nejčastější zábavou už od počátku věků. Dá se pomocí metru porovnat, kdo ze skokanů doskočil dál, dá se stopkami změřit rychlost běžců a dokonce se dá i porovnat, který ze soutěžících dokáže rychleji a správně vypočítat složitý matematický příklad. Mě však vždy zajímalo, jak lze soupeřit v umění. Jaký je onen „metr“ a jak se tedy pozná, proč je jiné umění lepší než to druhé? Snad právě proto jsem si vybrala práci, která je s tímto tématem úzce spjata.

V první kapitole bych chtěla obecně vysvětlit samotný pojem Pražské jaro, nastínit historicko-politickou situaci při vzniku festivalu a podrobněji se zabývat vznikem a vývojem uměleckého významu a spojitostí s Českou filharmonií v čele s Rafaelem Kubelíkem.

Druhá kapitola vede k samotné hudební soutěži. Záměrem kapitoly je přiblížit vznik soutěže a její vývoj od počátku po současnost, tedy kdo stál při jejím vzniku, co bylo příčinou vzniku a jak se tato soutěž udržela do současnosti.

Třetí kapitola obsahuje nestěžejnější část mé bakalářské práce. Chtěla bych se zde podrobněji zabývat všemi ročníky týkající se soutěže příčné flétny, více se věnovat významným členům poroty a jejich stručnými životopisy, výběrem soutěžních skladeb a nakonec samotnými vítězi jak českými, tak zahraničními. Dále bych se zde chtěla zabývat jejich životopisy a kariérou po výhře v soutěži a jejich uplatněním v hudebním světě.

1. Pojem Pražské jaro

Samotný pojem označuje politické uvolnění v tehdejší Československu v roce 1968. Označení vyšlo z médií západních států až po tom, co se o těchto událostech dověděl celý svět. Stejně tak jako sporný název pro tyto události - onen politicko-společenský proces se netýkal pouze hlavního města Prahy, ale celého státu - je tento pojem po desetiletí vnímán především jako jméno tradičního stejnojmenného renomovaného hudebního festivalu či hudební soutěže.

1.1 Mezinárodní hudební festival

*„Vítám myšlenku pořádání mezinárodního hudebního festivalu, která po těžkých letech válečných přivádí do Prahy výkvět tvůrčích i reprodukčních umělců ze zemí našich spojenců a přátel, a přeji této významné umělecké manifestaci plný zdar.“*¹ Touto větou tehdejší prezident Edvard Beneš zahájil první ročník zcela nového hudebního festivalu Pražské jaro, nad kterým převzal záštitu a zajistil tak potřebnou míru prestiže pro tento nový ambiciózní projekt. Samotným iniciátorem celé akce byl však tehdejší šéfdirigent České filharmonie Rafael Kubelík, který - dalo by se říci - takto oslavil padesát let existence orchestru. Česká filharmonie v čele s R. Kubelíkem zahájila premiérový ročník 11. května 1946 ve Dvořákově síni Domu umělců v Praze (k této příležitosti do správy orchestru získané budovy - dnes známé jako Rudolfinum). Zazněla zde Foerstrova *Slavnostní ouvertura, op. 70*, Ostrčilova *Křížová cesta, op. 24* a Dvořákova *Symfonie č. 7 d moll, op. 70*. Tradiční program zahajovacího koncertu, který známe dnes a který je jakousi fanfárou festivalu, zazněl až druhý den, tj. 12. května 1946. *Má Vlast* Bedřicha Smetany se tradicí stala až roku 1953 za vedení Karla Ančerla, a od té doby se každoročně začíná právě tímto cyklem symfonických básní. Česká filharmonie se vždy snažila o udržení tradice české hudby. Na každém ročníku festivalu se dramaturgie snažila do programu zahrnout co nejvíce skladeb českého klasicko-romantického repertoáru, avšak každoročně do něj zařazovali i nějakou z novinek soudobého českého autora.

¹ MATZNER. A. a kolektiv. *Šedesát Pražských jar*. Praha 2006. s. 17

Skladby světového evergreenu jako Beethovenovy symfonie nebo Mozartovy a Bachovy skladby doplňovaly české „Klasiky.“

Zahajovací ročník festivalu čítal celkem šestnáct koncertů a v čele České filharmonie kromě Rafaela Kubelíka a Jaroslava Krombholce vystoupilo šest dirigentů ze zahraničí. Od roku 1948 se pořádání festivalu ujala československá vláda, Česká filharmonie hrávala šest až osm koncertů za ročník a program koncertů se začal rozdělovat mezi další orchestry, mezi kterými byl například v roce 1947 Orchester Národního divadla a Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK, v roce 1948 Symfonický orchestr Československého rozhlasu, v roce 1950 Filmový symfonický orchestr, Moravská filharmonie a Slovenská filharmonie, v roce 1951 Státní filharmonie Brno, v roce 1952 Pražský komorní orchestr bez dirigenta a Karlovarský symfonický orchestr v roce 1953. Později k nim přibýly další orchestry, české i zahraniční. Označení Pražského jara jako mezinárodního festivalu umožňovalo především srovnávání zahraničních interpretů a dirigentů s těmi českými, avšak tuzemští umělci měli vždy přednost. Po dobu Kubelíkovy emigrace se v čele České filharmonie objevil mladý dirigent Václav Neumann, který se v roce 1969 stal jejím šéfdirigentem. Vedle V. Neumanna měl orchestr v čele další české dirigenty, jako je Alois Klíma, Karel Šejna nebo Karel Ančerl (roku 1950 jmenován šéfem ČF). Dalším, pro umělecký rozvoj orchestru velice významným dirigentem, byl Václav Talich. Šéfdirigentem České filharmonie byl v letech 1919 až 1941, avšak orchestr na Pražském jaru vedl pouze dvakrát v roce 1954, protože současně působil ve Švédsku. Mnoho dalších českých dirigentů vystoupilo v čele České filharmonie, šéfdirigenty se však nestali. Patří mezi ně například Zdeněk Košler (Pražské jaro v letech 1964, 1972, 1980, 1992), Bohumír Liška (1964), Zdeněk Mácal (1966) nebo Vladimír Válek (1977), František Jílek (1979), Libor Pešek (1981) a v neposlední řadě i Jiří Bělohlávek (poprvé v roce 1983), ten se později stal jejím šéfdirigentem. České dirigenty na prknech Pražského jara střídali především v 50. letech dirigenti východní Evropy. Na tomto festivalu vystoupil před Českou filharmonií například Charles Munch, Leonard Bernstein, Ernest Ansermet, Dean Dixon, Antonio de Almeida, Jean Martinon, Alexandr von Zemlinskij, Erich Kleiber a Pierre Boulez. Hostující dirigenti na Pražském jaru vystoupili také se svými hudebními tělesy. Počátkem byl rok 1949, kdy se 4. ročník festivalu těšil z koncertu Budapeštské filharmonie pod taktovkou Jánose Ferencsika, tehdy působícího také ve Vídeňské opeře. Dále to byl například Richard Strauss s Berlínskými

filharmoniky, Artur Toscanini s Newyorskou filharmonií, Franz Konwitschny s Gewandhausorchester Leipzig a Dresdener Staatskapelle, Jevgenij Mravinskij, který řídil Petrohradskou filharmonii a v neposlední řadě dva z nejlepších světových orchestrů: Vídeňská a Berlínská filharmonie, v jejichž čele se objevil samotný Herbert von Karajan a jeho tehdejší umělecký šéf Claudio Abbado. Vedle zahraničních dirigentů se festival pyšnil i zahraničními interprety jako Mstislav Rostropovič, Jevgenij Mravinskij, David Oistrach, Alexandr Ivanov nebo Svjatoslav Richter.²

1.2 Mezinárodní hudební soutěž

Dlouholetá prestižní soutěž vznikla spolu s nápadem uspořádat hudební festival. Za plné podpory ČF tak Rafael Kubelík v roce 1947 uspořádal první ročník soutěžního klání pro obor housle o cenu Jana Kubelíka v rámci hudebního festivalu. V čele poroty jako čestný předseda zasedal tehdejší ministr zahraničních věcí Jan Masaryk. Hlavní výhrou byly, kromě sólového vystoupení s Českou filharmonií (28. května 1947), vzácné housle Stradivari z pozůstalosti Jana Kubelíka. Bohužel však první místo v roce 1947 nebylo uděleno a housle se tak nedočkaly svého majitele.

Sólové vystoupení vítěze soutěže s Českou filharmonií se stalo tradicí každého ročníku a konalo se vždy na závěrečném koncertu festivalu. Proto se soutěžní klání pořádá vždy začátkem května, aby byla jeho finálová kola součástí festivalu. Tato vystoupení se stala lákavou cenou pro soutěžící a výjimečným zážitkem pro posluchače, proto bývají tyto koncerty zcela vyprodány. Stejně jako je Mezinárodní hudební festival řazen mezi nejuznávanější festivaly díky své tradici sólových vystoupení mnoha významných zahraničních umělců, je i Mezinárodní hudební soutěž známá pro objevení bezpočtu vynikajících zahraničních i českých umělců jako David Oistrach, Mstislav Rostropovič, James Galway, Donald Sanders, Radek Baborák, Michaela Fukačová nebo Kubínovo kvarteto a mnoho dalších.

² MATZNER. A. a kolektiv. *Šedesát Pražských jar*. Praha 2006. s. 17 - 23

Zajímavostí je podíl českých soudobých skladatelů na samotné soutěži. Od roku 1994 jsou na objednávku Pražského jara komponovány skladby přímo pro určené obory. Pro obor flétna byly napsány tyto skladby: V. Kalabis - *Vábnička* (rok soutěže 1996), V. Riedlbauch - *In memoriam...* (rok soutěže 2001) nebo S. Bodorová - *Transflautato* (rok soutěže 2015).

Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro patří do Světové federace mezinárodních hudebních soutěží v Ženevě (WFIMC), která byla založena v roce 1957. V této federaci je nyní přes sto hudebních soutěží z celého světa. Většina se zabývá pouze jednooborovými kláními, česká soutěž pořádána v Praze je jedna z mála, která je každoročně víceoborová. Zpočátku se soutěž zaměřovala na smyčcové nástroje a klavír. Později se přidaly dřevěné dechové nástroje a ženské i mužské hlasy. Od roku 1962 se do soutěže zařadily dechové nástroje žesťové, skladba, od roku 1985 i dirigování nebo cembalo a varhany. V současnosti se pořádá soutěž přibližně pro šestnáct oborů, které se střídají v periodách v rozmezí zhruba pět až osm let. V dřívějších letech se v jednom ročníku soutěže konalo klání pro několik oborů, mnohdy šest (1986: ženské hlasy, mužské hlasy, flétna, hoboj, klarinet a fagot) i sedm (1974: flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh a trombón). Od roku 1998 se v jednom ročníku objevují pouze dva obory.

Stejně jako bylo zpočátku mnoho oborů v jednom ročníku, počet členů poroty se ročník od ročníku měnil také a většinou zasedala jednotná porota pro všechny obory, která se skládala mnohdy z dvanácti, třinácti členů. Co se týče soutěží pro obor flétna, porota se od roku 1991 ustálila na šesti až sedmi členech a celá byla složena pouze z významných českých a zahraničních flétnistů. Soutěž probíhá ve třech kolech, kterým předchází tzv. „předkolo.“ Uchazeči zašlou nahrávky porotou předem vybraného repertoáru, ze kterých se pak vybere přibližně padesát až šedesát do prvního kola. Každoročně porota obdrží okolo 100 až 250 nahrávek. Porota, který vybírá vhodné kandidáty z nahrávek, je složena z českých umělců. Je tedy v jiném složení než v prvním kole samotné soutěže. V minulých desetiletích nebyly nahrávky běžnou záležitostí, předkolo probíhalo přímo na místě anonymně, tzv. „za plentou.“

Soutěž se mnohdy konala v jiných prostorách. Zpočátku byly flétnové ročníky (od roku 1953) ve všech třech kolech - včetně předkol v době před zasláním nahrávek - pořádány v Domě umělců v Praze (Rudolfinum), posléze se první a druhé kolo soutěže konalo v prostorách AMU v sále B. Martinů. Výjimkou byl rok 1986, ve kterém soutěž probíhala v Raisově sále ÚKDŽ (Ústřední kulturní dům železničářů) nebo rok 2001, kdy se soutěž (konkrétně 1. a 3. kolo) konala v Národním domě na pražském Smíchově.³

³ archiv Pražského jara

2. Pražské jaro jako flétnová soutěž

Příčná flétna je se soutěží Pražské jaro spojována už od roku 1953, kdy se v soutěžním klání poprvé objevila spolu s dalšími dechovými nástroji, a to konkrétně s hobojem, klarinetem, fagotem a lesním rohem. Od této doby se uskutečnilo dvanáct flétnových ročníků.

2.1 Ročníky oboru flétna

Ročník, který odstartoval soutěž pro dechové obory flétnu, hoboj, klarinet, fagot a lesní roh, se konal v roce **1953**. Na rozdíl od ostatních ročníků, nese v názvu jméno hudebního skladatele - *MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ HRY NA DECHOVÉ NÁSTROJE O CENU Antonína Rejchy*.

V prvním kole měli soutěžící předepsanou skladbu J. S. Bacha - *Sonátu C dur, Syrinx* C. Debussyho a 1. větu z *Koncertu D dur* V. Blodka. Soutěžící, kteří postoupili do druhého kola, měli předem stanovenou 1. větu z *Koncertu D dur* W. A. Mozarta, 2. a 3. větu *Koncertu D dur* V. Blodka a třetí skladbu dle vlastního výběru kandidáta (nebo jen její část), která nesměla přesáhnout sedm minut. Do třetího kola, tedy do finále, postoupilo celkem deset flétnistů, kteří dále vystoupili s orchestrem s jedním ze dvou koncertů pro flétnu W. A. Mozarta, *Koncertem D dur* V. Blodka, Gaubertovou *Fantasií* nebo *Fantasií* G. Hüe.

Účast tuzemských uchazečů na prvním ročníku pro obor flétna byla velmi hojná, samotné finále se skládalo ze čtyř zástupců Československa. Na prvním místě se umístil František Čech (Československo) společně s Alexanderem Kornějevem a Levem Perepiolkinem (oba SSSR). Druhé místo obsadil Václav Žilka (Československo), na třetím místě se umístili tři flétnisté - Jaroslav Josífků a Ladislav Šoka (Československo) a rumunský flétnista Dimitru Pop.

Porota byla složena z dvanácti členů, zástupců všech oborů účastníků se soutěže - K. P. Sádlo (Československo), A. G. Semjonov (SSSR), L. Duré (Francie), E. Milzkott (NDR), L. Kurkiewicz (Polsko), V. Jianu (Rumunsko),

A. V. Volodin (SSSR), J. Bok, J. Kohout, K. Pivoňka, V. Říha a F. Suchý (Československo).⁴

12. ročník soutěže, druhý v pořadí pro obory flétna, hoboj, klarinet, fagot a lesní roh se konal v roce **1959** v Domu umělců, dnešním Rudolfinu.

Mezinárodní porota pro byla složena ze čtrnácti významných umělců. Čestným předsedou byl F. Stupka, předsedou K. Sádlo (oba z Československa) a místopředsedy byli M. N. Bujanovskij (Leningrad) a H. Gagnebin (Ženeva). Zbylou část samotné poroty tvořilo celkem deset významných umělců. Flétnisté měli v zastoupení tři členy, a to Josefa Boka z Československa, Jeana-Piera Rampala z Francie a Zoltána Jeneye z Maďarska.

Soutěžící v prvním anonymním kole nastudovali *Sonátu a moll pro sólovou flétnu* J. S. Bacha, 1. větu z *Koncertu D dur* J. Haydna a Blodkovu *Fantasií*. Ve druhém kole byla stanovena skladba *Siciliana a burleska* A. Caselly, *Sonáta* B. Martinů a třetí skladba byla nechána na výběru soutěžícího. Mohla to být jedna skladba či více skladeb volné formy v rozsahu nejvýše deset minut. Do finálového kola si kandidáti mohli vybrat koncert z jakéhokoliv stylového období. Doporučeny byly koncerty W. A. Mozarta, V. Blodka, *Fantasie* Ph. Gouberta nebo G. Hüe.

První cenu, zvláštní uznání a titul laureáta získal flétnista Zdeněk Bruderhans (Československo) a dále byla udělena dvě první místa s titulem laureáta dvěma flétnistům - Michelu Debostovi (Francie) a Janu Heclovi (Československo). Druhou cenu obdržel rakouský flétnista Dr. Werner Tripp, třetí cenu Alexander Murray (Velká Británie) a Louis Fr. Hebral (Francie). Čestné uznání prvního stupně získal Peter Brock (Československo) a další čestná uznání získali Pauly Meisen (Francie) a Todor Kjučíkov (Bulharsko).⁵

Rok **1968** byl 21. ročníkem soutěže. Konal se pro obory flétna, hoboj, klarinet, fagot a lesní roh. Bohužel se nedochovaly podrobnější informace, v samotném archívu Pražského jara chybí katalogy s podrobnostmi o konání. Zmíním proto jen stručné informace o laureátech a členech poroty.

⁴ archív Pražského jara

⁵ tamtéž

Na prvním místě s titulem laureáta se umístil flétnista Valentin Zverev (SSSR), na druhém Jaromír Hönig (Československo) a James Galway (Velká Británie). Na třetím místě s titulem laureáta se umístil Jevgenij Škliancko (SSSR) a Rumiana Petrova (Bulharsko).

Porota se skládala z patnácti členů, z toho byli tři zástupci fléten: Vladislav Brunner (Československo), Erich List (NDR), a Oldřich Slavíček (Československo).

V roce **1974** se konal 16. ročník soutěže pro hudební obory flétna, hoboj, klarinet, fagot, lesní roh, trubka a trombón. Záznamy v katalogích o podrobnějším průběhu soutěže z tohoto ročníku bohužel nejsou dochovány, takže si dovoluji zmínit pouze stručnější informace o porotě a laureátech.

První cenu získal Alexandr Maiorov (SSSR), druhou cenu získali tři kandidáti: Sonja Ameln (NDR), Alexandr Golyšev (SSSR) a Krisztina Solti (Maďarsko). Na třetím místě se umístila flétnistka z tehdejšího Československa Magdalena Tůmová a flétnistka z Rakouska Barbara Müller-Haase.

Porota byla složena z dvanácti členů, z nichž flétnisté - Rudolf Novák, Oldřich Slavíček (oba Československo) a György Balassa (Maďarsko).⁶

Rok **1977** byl 19. ročníkem soutěže pro čtyři obory - klavír, flétnu, hoboj, klarinet a fagot. Porota soutěže dechových nástrojů byla rozdělena na dvě části. V čele poroty pro flétnu a fagot seděl Karel Pivoňka, jejím místopředsedou byl Rudolf Leuzinger (Švýcarsko), Boris Stojanov (Bulharsko) a zbylá část poroty byla složena z dalších devíti členů. Ze zástupců fléten to byl František Čech (Československo), Nikolaus Delius (Německo), Eberhard Grunenthal (Německo) a Miloš Jurkovič (Československo).

V prvním kole mladí flétnisté soutěžili se dvěma nastudovanými skladbami - *Sonátou č. 5 e moll*, BWV 1034 J. S. Bacha a *Sonátou* B. Martinů. Soutěžící, kteří postoupili do druhého kola, měli na výběr z mnoha skladeb. Povinnou skladbou byl *Koncert D dur* V. Blodka, další skladbu si soutěžící mohli vybrat. Zadána byla závažná skladba z 20. století s výjimkou soudobých českých a slovenských autorů, protože hned třetí skladbou byla jedna ze skladeb autorů soudobé hudby, kterými byly sonáty autorů L. Barty, J. Felda, K. B. Jiráta, I. Paríka a Š. Luckého, *Sonatina* R. Drejsla, *Dialogy* J. Dvořáčka, *Sonatina semplice* P. Ebena, *Tři kusy*

⁶ archiv Pražského jara

V. Kalabise, *Concertino* A. Očenáše, *Interpolace* J. Pauera nebo *Čtyři studie* J. Rychlíka. Některá díla byla natolik nová, že si je soutěžící nemohli zakoupit tištěné, proto byla přihlášeným kandidátům na vyžádání zaslána. Jedna ze skladeb I. Jirka, J. Matěje, J. Páleníčka a L. Železnického společně s *Koncertem G dur*, KV 313 W. A. Mozarta byly provedeny ve finálním kole soutěže. Na rozdíl od orchestrálního doprovodu Mozartova díla byly soudobé skladby předvedeny pouze s doprovodem klavíru.

Výsledky soutěže dopadly následovně: na prvním místě s titulem laureáta se umístil flétnista Seregej Bubnov (SSSR), na druhém místě s titulem laureáta se umístili dva kandidáti - Arife Gülşen Tatu z Turecka a maďarský flétnista Béla Drahos. Třetí cena a titul laureáta byla přidělena rovněž dvěma kandidátům - Dominique Hollebeke (Francie) a Daniele Čechové-Tarabové (Československo). Finále soutěže v roce 1977 přineslo také mnoho úspěchů českým kandidátům. Čestné uznání získali hned dva čeští flétnisté - Radomír Pivoda, který rovněž získal CENU HUDEBNÍ MLÁDEŽE ČSR pro nejmladšího českého účastníka finále soutěže, a Miroslav Lopuchovský.⁷

33. mezinárodní hudební soutěž se konala v roce **1981**, a to pro čtyři dechové obory - flétna, hoboj, klarinet a fagot. Zatímco v prvním kole byly zadány soutěžní skladby přesně - *Allemande* ze *Suity pro sólovou flétnu a moll*, BWV 1013 J. S. Bacha a *Scherzo pro flétnu a klavír* B. Martinů, ve druhém kole soutěže nechali porotci iniciativu na soutěžících. Soutěžící vybírali skladbu z klasického nebo předklasického období, druhou skladbou bylo dílo z 20. století. Obě skladby musely být jiné než výběr skladeb z níže uvedených děl soudobých tehdy československých autorů. Délka vybraných skladeb nesměla přesáhnout 45 minut. Třetí skladbu soudobých autorů si kandidáti zvolili z následujících: J. Beneš: *Šest tancov pre flautu sólo*, E. Dřízga: *Partita pro flétnu a klavír*, J. Dvořáček: *Dialogy pro flétnu a klavír*, J. Feld: *Čtyři skladby pro flétnu sólo* a *Sonáta pro flétnu a klavír*, O. Flosman: *Sonatina pro flétnu a klavír*, J. Hanuš: *Sonata quasi una serenata pro flétnu a klavír*, V. Kalabis: *Tři kusy pro flétnu sólo*, op. 35, O. Mácha: *Variace na vlastní téma pro flétnu a klavír*, B. Martinů: *Sonáta pro flétnu a klavír*, J. Matys: *Variační monology pro flétnu sólo*, I. Parík: *Sonáta pre flautu sólo*, J. Pauer: *Interpolace pro flétnu sólo*, J. Podešva: *Tři sólové studie pro flétnu a klavír*, V. Riedlbauch: *Vábení pro flétnu sólo*, J. Rychlík: *Čtyři partyty pro flétnu a klavír*, B. Řehoř: *Sonáta pro flétnu a klavír*. Finále soutěže se

⁷ archiv Pražského jara

skládalo ze skladeb klasicistního a kontrastního moderního období. Program finalistů byl složen z *Flétnového koncertu G dur*, KV 313 W. A. Mozarta a jedné ze skladeb výběru soutěžícího. Byl však zadán odkaz na skladby soudobých skladatelů I. Jirka, A. Očenáše, J. Páleníčka, J. Seidla a L. Železného.

Porota, která vybírala soutěžící do dalších kol, byla v čele s předsedou poroty Františkem Čechem (Československo), místopředsedy N. Deliem (Německo) a Alexanderem Kornějevem (SSSR) dále složena z českých a slovenských členů v zastoupení Arnošt Bourek, Miloš Jurkovič a Jiří Válek. Mezi zahraniční porotce patřili András Adorján (Dánsko), Joseph Bopp (Švýcarsko), Zoltán Jeney (Maďarsko), Boris Stojanov (Bulharsko) a Johannes Walter (Německo).

Porota v roce 1981 neudělila první cenu. Stříbrnou plaketu a titul laureáta zato udělila hned dvěma soutěžícím - české flétnistce Janě Pastrňákové, která byla také oceněna jako nejmladší česká účastnice finále, a flétnistce z Norska Ingele Øien. Třetí, bronzovou plaketu a titul laureáta získali dva flétnisté, český soutěžící Pavel Foltýn a německý flétnista Michael Faust. Je nutno zmínit, že čtvrtá cena byla v tomto roce rozdělena na čestné uznání prvního stupně a čestné uznání. V obou kategoriích bylo jmenováno celkem patnáct flétnistů, z toho tři českoslovenští - Eva Hallerová, František Kantor a Leoš Svárovský.⁸

38. ročník hudební soutěže se konal v roce **1986**. Porota (viz příloha č. 1) byla složena z devíti významných členů. V čele poroty byl hudební skladatel O. Flosman (Československo), mezi další členy poroty patřili flétnisté Louis Courtinat (Francie), Miloš Jurkovič (Československo), Alexander Kornějev (SSSR), Maxence Larrieux (Švýcarsko), Akiasu Miamoto (Japonsko), Henrik Pröhle (Maďarsko), Boris Stojanov (Bulharsko) a Jiří Válek (Československo).

Soutěž byla rozdělena do tří kol. První i druhé kolo se konalo v Raisově sále Ústředního kulturního domu železničářů v Praze (ÚKDŽ) a třetí kolo ve Dvořákově síni Domu umělců v Praze (Rudolfinum). Koncert laureátů se konal ve Smetanově síni Obecního domu v Praze dne 13. května 1968. Měl zaznít *Koncert pro flétnu G dur*, KV 313 a orchestr W. A. Mozarta za doprovodu Komorního orchestru AMU pod taktovkou dirigenta Euarda Fischera, první místo však nebylo uděleno a na koncertě laureátů tak dílo W. A. Mozarta předvedli jen vítězové jiných dechových oborů.

⁸ archiv Pražského jara

Soutěže se zúčastnilo osmačtyřicet kandidátů z různých zemí (Argentina, Brazílie, Finska, Nizozemska, Turecka apod.). Porota v tomto ročníku neudělila první cenu. Druhou cenu a titul laureáta získal Jean Ferrandis z Francie, třetí cenu získali dva kandidáti - Wolfgang Ritter (NSR) a Silke Uhlig (NDR), která získala také cenu Slovenského hudebního fondu za nejlepší interpretaci slovenského soudobého díla (Dušan Martičenko: *Concertino pre flautu a klavír*). Čestné uznání prvního stupně získali dva flétnisté z tehdejšího Československa - Pavel Foltýn a Vladimír Vodička. Čestné uznání získal Francouz Vincent Lucas a Maďarka Irén Móré, která obržela také cenu Českého hudebního fondu za nejlepší interpretaci českého soudobého díla (O. Kvěch: *Šest preludií pro sólovou flétnu*).⁹

43. ročník mezinárodní soutěže pro obory zpěv, flétna, hoboj, klarinet a fagot se konal v roce **1991** a jen na flétnový obor se přihlásilo celkem 308 kandidátů, z nichž jednaosmdesát jich bylo přijato do soutěže. Největší počet soutěžících vybrala porota z Francie (10). Na druhém místě, co se počtu uchazečů týče, bylo Německo s devíti kandidáty a na třetím místě Československo s počtem osmi kandidátů. Z dnešních významných flétnistů se zde objevili Roman Novotný (Český filharmonie), Petr Pomkla (Filharmonie Brno) nebo Robert Heger (Symfonický orchestr Českého rozhlasu v Praze).

V porotě (viz příloha č. 2), která vybírala kandidáty do dalších kol, zasedali společně s předsedou poroty Zdeňkem Bruderhansem (Austrálie) také András Adorján (Dánsko), František Čech, Miloš Jurkovič (oba Československo), Maxence Larrieu, Aurèle Nicolet (oba Švýcarsko) a Henrik Pröhle (Maďarsko).

Do prvního kola soutěže si soutěžící připravili *Sonátu e moll*, BWV 1034 nebo *Sonátu E dur*, BWV 1035 J. S. Bacha a skladbu *Image* E. Bozzy. Ve druhém kole porota vybírala postupující kandidáty na základě interpretace jedné z *12 fantazií pro sólovou flétnu* G. Ph. Telemanna, *Sonáty pro flétnu a klavír* B. Martinů a jedné desetiminutové skladby dle vlastního výběru kandidáta. Ve finálovém kole soutěžící zahráli dva koncerty - *Koncert D dur*, KV 314 W. A. Mozarta a koncert dle vlastního výběru. Všechna tři kola, včetně finálního koncertů vítězů, se konala v Kostele sv. Františka v Praze Kláštera sv. Anežky České Praze.

⁹ archiv Pražského jara

První cena byla přidělena německé flétnistce Andree Lieberknecht, druhou cenu dostaly dvě flétnistky - Christel Rayneau (Francie) a Janne Thomsen (Dánsko) a třetí cenu získaly rovněž dvě soutěžící - Emily Beynon (Velká Británie) a Gita Krenberga (Lotyšsko).¹⁰

V roce **1996** se konal 48. ročník soutěže pro čtyři dechové obory: flétna, hoboj, klarinet a fagot. Přihlásilo se 192 flétnistů z různých zemí, ze kterých soutěžní komise vybrala šedesát kandidátů na základě kazetové nahrávky *Sonáty a moll pro flétnu sólo* C. Ph. E. Bacha a 1. a 2. věty *Sonáty D dur*, op. 94 S. Prokofjeva. Nejpočetnější obsazení dvanácti soutěžících mělo Japonsko, z České republiky se do prvního kola dostalo šest flétnistů - Šárka Čurdová, Martin Kůda (dnes 1. fl. Teplické filharmonie), Roman Novotný (dnes 2. fl. České filharmonie), Jaroslav Pelikán (dnes 1. fl. orchestru Národního divadla v Praze), Jiří Ševčík a Lenka Šimková (Kozderková).

Soutěž se uskutečnila opět ve třech kolech, která se konala v sále Bohuslava Martinů Hudební fakulty Akademie Múzických umění v Praze. Do prvního kola si soutěžící připravili *Sonátu a moll pro flétnu sólo* C. Ph. E. Bacha, *Caprice* č. 24 N. Paganiniho a *Scherzo pro flétnu a klavír* B. Martinů. Ve druhém kole byla zadána *Sonáta D dur* S. Prokofjeva a skladba *Vábnička* V. Kalabise, která byla napsána přímo pro tento ročník soutěže. Třetí skladba byla na výběr z tohoto seznamu: G. Fauré: *Fantaisie*, E. Bozza: *Image*, J. Ibert: *Pièce*, A. Honegger: *Danse de la chèvre*, O. Messiaen: *Le merle noir*, F. Martin: *Ballade*. Do třetího kola s doprovodem Komorního orchestru pražských filharmoniků v čele s dirigentem Ondřejem Kukalem si soutěžící připravili *Koncert D dur* V. Blodka a *Koncert* J. Iberty.

Jako jediný z českých flétnistů se do finále dostal Roman Novotný, který získal čestné uznání společně s flétnistkami Lornou McGhee (Velká Británie), která rovněž získala ocenění Nadace český hudební fond, a Nataliou Schwaabe (Japonsko). První cenu získala Tatjana Ruhland (Německo), která obdržela také cenu Nadace Pražského jara, druhou cenu získal německý flétnista Kersten McCall a třetí cenu Katalin Kramarics z Maďarska.

¹⁰ archív Pražského jara

Sedmičlenná soutěžní komise (viz příloha č. 3) v čele s předsedou Jiřím Válkem (ČR) se skládala z těchto členů: Jiří Boušek a Jaroslav Josífko (oba ČR), ze zahraničních flétnistů to byl Michel Debost (Francie), Bernard Z. Goldberg (USA), Lóránt Kovács (Maďarsko) a Trevor Wye (Velká Británie).¹¹

53. ročník soutěže se konal v roce **2001**. Přihlášeno bylo celkem 123 kandidátů ze sedmadvaceti zemí. Odborná komise pro tzv. „předkolo“ byla složena z flétnistů: Jiří Válek, Jana Brejchová-Pastrňáková, Vítězslav Drápal, František Malotín a Marcela Šindelová. Tato porota vybrala z audionahrávek *Sonáty e moll*, BWV 1034 (3. a 4. věta) J. S. Bacha a *Image pro flétu* E. Bozzy šestapadesát kandidátů, mezi kterými bylo i deset českých zástupců.

Přes první kolo, které se konalo v Národním domě na pražském Smíchově, se dostalo celkem jedenáct kandidátů. Z České republiky do druhého kola postoupila pouze jedna flétnistka, studentka Akademie múzických umění v Praze Lenka Smolčáková, která si z celkové soutěže odnesla Cenu nadace Český hudební fond. Všech jedenáct adeptů ve druhém kole soutěžilo hned se čtyřmi skladbami. Šlo o *Sonátu pro flétu a klavír* E. Schulhoffa, skladbu psanou pro tuto soutěž - *In memoriam... V. Riedlbaucha*, jednu z *12 fantasií pro flétu sólo* G. Ph. Telemanna dle vlastního výběru a dále jednu ze skladeb F. Dopplera, J. Demerssemana nebo T. Boehma. Šlo o skladby *Uherská fantasie pro flétu*, op. 26, *Solo de Concert č. 6*, op. 82 a *Grande polonaise*, op. 16.

Do třetího kola, které se konalo tamtéž jako kolo první, postoupilo šest soutěžících. Jejich úkolem bylo nastudovat skladbu W. A. Mozarta *Koncert pro flétu č. 1 G dur* a skladbu českého autora J. Felda *Koncert pro flétu*. Kandidáty ve Dvořákově síni Rudolfiny doprovázel Talichův komorní orchestr řízený Norbertem Baxou. Na prvním místě se umístila Dóra Seres (Maďarsko), která taktéž získala také cenu Gustava Mahlera, na druhém místě Katalin Kramarics (Maďarsko) a na třetím místě Chiara Piccinelli (Itálie).

Porota prvního až třetího kola se skládala ze sedmi členů (viz příloha č. 4). Předseda poroty byl Jiří Válek (ČR), dalším českým členem byl Vítězslav Drápal (ČR), dále Michael Debost (Francie), Renate Greiss-Armin (Německo), Pierre-Yves Artaud (Francie), Henrik Pröhle (Maďarsko) a Trevor Wye (Velká Británie). Původně jmenovaný profesor Maxence Larrieu z Francie se

¹¹ archív Pražského jara

z důvodu nemoci vzdal účasti v porotě, místo něj přijal účast profesor Pierre-Yves Artaud.¹²

Rok **2009**, 61. ročník soutěže, byl rokem flétny a fagotu. Přihlášených kandidátů bylo 238 z celkem šestatřiceti zemí. Nejvíce kandidátů (29) bylo z České republiky, za Českem byla Korejská republika s šestadvaceti kandidáty. Komise z nahrávek všech soutěžících vybrala šedesát kandidátů postupujících do 1. kola. Z Českých kandidátů, respektive kandidátek, bylo vybráno hned sedm.

Soutěžící museli v předkole a prvním kole nastudovat skladbu J. S. Bacha - *Partitu a moll*, BWV 1013 a 1. a 2. větu ze *Sonáty pro flétnu a klavír*, op. 94a S. Prokofjeva. Z postupujících kandidátů porota vybrala dvanáct flétnistů do druhého kola, z nichž jednu flétnistku ze Slovenska - Simonu Pingitzer, studentku Akademie múzických umění v Praze pod vedením prof. Jiřího Válka. Do třetího kola bohužel nepostoupila, ale získala čestné uznání. Těchto dvanáct vybraných flétnistů nastudovalo *Sonátu pro flétnu a klavír* Bohuslava Martinů a dále jednu ze sonát J. Felda, P. Hindemitha, F. Poulenca nebo E. Schulhoffa. Třetí skladbou byla na výběr jedna z těchto skladeb: *Balada pro flétnu a klavír* F. Martina, *Cantabile et Presto* G. Enesca, *Sonatina pro flétnu a klavír* H. Dutilleuxe a nebo *Sonatina* E. Burtona. První i druhé kolo se odehrávalo na půdě Akademie múzických umění v Praze, konkrétně v sále B. Martinů.

Třetího kola, které se konalo v Rudolfinu, se zúčastnili čtyři porotou vybraní kandidáti, dva z Ruska a dva z Maďarska. Flétnisté nastudovali dva koncerty - koncert francouzského skladatele J. Iberty a dále pak měli na výběr mezi *Koncertem G dur*, KV 313 nebo *Koncertem D dur*, KV 314 W. A. Mozarta. Kandidáty doprovázela Komorní filharmonie Pardubice pod taktovkou Marka Ivanoviče. Vítězem 61. ročníku se stal ruský flétnista Denis Bouriakov, druhou cenu získala Maďarka Tímea Acsai, třetí cenu Júlia Somogyi, taktéž flétnistka z Maďarska.

Kandidáty vybírala odborná porota (viz příloha č. 5), v jejímž čele seděl předseda Michel Debost (USA), místopředseda Jiří Válek (ČR) a další členové - Renate Greiss-Armin (Německo), Miloš Jurkovič (Slovensko), Clara Nováková (Itálie), Henrik Pröhle (Maďarsko) a Božena Růžičková (ČR).¹³

¹² archív Pražského jara

¹³ tamtéž

67. ročník mezinárodní hudební soutěže ve hře na flétnu a klarinet se konal v roce **2015**. Přihlášeno bylo rekordních 220 uchazečů ze čtyřiceti zemí, ze kterých byla nejpočetnější Korejská republika s dvaadvaceti uchazeči. Porota tzv. předkola ve složení R. Novotný, J. Ostrý, J. Pelikán, J. Válek, Ž. Vokálková, vybírala z těchto nahrávek: *Capriccia č. 24*, op. 1 N. Paganiniho a skladby *Hráči na flétnu*, op. 27 (*Pan, Tityre*) A. Russela, a nakonec vybrala jednašedesát soutěžících do prvního kola, z nichž se sedm odhlásilo. Těchto výsledných čtyřiapadesát flétnistů bojovalo o postup dodruhého kola v sále B. Martinů na půdě Akademie múzických umění v Praze. Tentokrát první kolo nezůstalo u téhož repertoáru jako počáteční předkolo, kandidáti si do prvního kola museli připravit *Capriccio č. 5*, op. 1 N. Paganiniho, skladbu *Image* pro sólovou flétnu E. Bozzy a nakonec *Rondo D dur*, KV Anh. 184 W. A. Mozarta.

Porota (viz příloha č. 6), která vybírala adepty do druhého a třetího kola, byla v čele s předsedou Andásem Adorjánem (Dánsko) složena z vynikajících Českých i zahraničních flétnistů, jimiž byli Philippe Bernold (Francie), Barbara Gisler-Haase (Rakousko), Renate Greiss-Armin (Německo), Carol Wincenc (USA), Jiří Válek (ČR) a Roman Novotný (ČR).

Porota do 2. kola poslala třináct flétnistů, kteří v tomto kole předvedli tři skladby - skladbu napsanou soudobou autorkou S. Bodorovou přímo pro 67. ročník soutěže - *Transflautato*, dále výběr mezi dvěma skladbami J. S. Bacha - *Sonata E dur*, BWV 1035 nebo *Sonata e moll*, BWV 1034 a v neposlední řadě skladbu francouzského skladatele A. Joliveta *Chant de Linos*. Nutno zmínit, že v boji o postup do tohoto druhého kola se zúčastnila jediná Češka - Anna Švejdová.

Do finálového kola, které probíhalo ve Dvořákově síni Rudolfiny za doprovodu Filharmonie Hradec Králové pod taktovkou Jana Talicha, se probojovali čtyři pečlivě vybraní flétnisté. Ti o vítězství soutěžili se skladbou *Balada pro flétnu* skladatele F. Martina a jedním ze tří koncertů: *Koncertu d moll* C. Ph. E. Bacha, *Koncertu G dur*, QV 5:174 (č. 161) J. J. Quantze nebo *Koncertu G dur*, op. 29 K. Stamice. První cenu získal mladý Jihokorejec Yubeen Kim, druhou Sunghyun Cho (jižní Korea) a Francouzka Hélène Boulègue, třetí cenu získala flétnistka z Francie Joséphine Olech.¹⁴

¹⁴ archív Pražského jara

2.2 Porota

Soutěžní porota si za dvaasedesát let prošla dosti změnami, avšak její obsazení bylo vždy vybráno z nejlepších kapacit české i světové úrovně. Nyní se skládá vždy ze sedmi členů, v jejímž čele stojí předseda poroty.

2.2.1 Čeští flétnisté

Josef Bok

Významný Český flétnista a hudební pedagog původem z města Nechanice se narodil roku 1890 a zemřel roku 1962 v Českém Brodu.

„Josef Bok vystudoval na konzervatoři v Praze hru na flétnu (1906–12) a skladbu u Vítězslava Nováka (1908–12). Po dokončení studií působil v Rusku jako člen orchestru Ziminovy opery a Svobodného divadla v Moskvě (1913/14), později jako dramatický a baletní kapelník a korepetitor Komisarževského školy a rovněž jako sólista symfonického orchestru Sergeje Kusevického (1916/17). Po návratu do vlasti roku 1919 se stal členem orchestru Národního divadla v Praze a Zemského divadla v Brně, kde přijal rovněž místo pedagoga konzervatoře (1919–39). Mezi jeho žáky patřili například flétnisté Hynek Kašlík či Oldřich Slavíček. Od roku 1940 působil jako pedagog pražské konzervatoře a v roce 1946 začal vyučovat na AMU, kde se stal později i proděkanem (1957). Během své kariéry absolvoval řadu koncertních vystoupení doma i v zahraničí a působil také jako klavírní doprovod. Významná je jeho pedagogická činnost – vydal učebnici Lidová a praktická škola hry na flétnu a pikolu se zřetelem na samouky a společně s Rudolfem Černým Školu hry na flétnu (1957). Pokoušel se také o kompozici, harmonizoval české lidové písně a upravoval skladby pro flétnu.“¹⁵

¹⁵ BERDYCHOVÁ, T. Bok, Josef. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. Český hudební slovník osob a institucí[online]. Praha 2008 [cit. 2016-10-4]. Dostupný z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=6607

Arnošt Bourek

Flétnista Arnošt Bourek se narodil v Brně roku 1931. Dříve než začal svou hudební kariéru na flétnu, věnoval se syn houslisty rovněž hře na housle. Na konzervatoři v Brně roku 1946 nastoupil ke studiu flétny k Oldřichu Slavíčkovi, kde absolvoval v roce 1951. Při konzervatoři byl již činný v orchestrální hře. V letech 1950 - 1951 byl prvním flétnistou Filharmonie pracujících v Gottwaldově a v letech 1951 - 1955 prvním flétnistou Symfonického orchestru kraje brněnského. V Brně byl velmi aktivní. Od roku 1956 působil jako první flétnista Státní filharmonie Brno, byl členem Brněnského dechového kvinteta, které v roce 1958 získalo druhé místo na soutěži L. Janáčka v Brně, a orchestru Čestí komorní sólisté, se kterým jezdil na turné po USA. Mimo domácí orchestry působil Bourek i sedm let jako sóloflétnista v Melbourne Symphony Orchestra v Austrálii, kde spolupracoval s mnohými významnými hudebníky jako je J. P. Rampal nebo Y. Menuhin.

Jeho flétnovou kariéru nastartovala Mezinárodní hudební soutěž ve Varšavě v roce 1955, ze které si čtyřicetiletý flétnista odvezl první cenu a titul laureáta.

Mimo sólovou a orchestrální hru byl Bourek vynikajícím pedagogem. V letech 1957 - 1958 působil na konzervatoři v Brně, v letech 1962 - 1964 vyučoval na Shanghaiské konzervatoři v Číně a skoro 30 let působil jako pedagog na JAMU, kde vyučoval do roku 2000 a vychoval zde mnoho úspěšných flétnistů.¹⁶

Jiří Boušek

Jeden z velmi uznávaných flétnistů své generace, který se narodil roku 1943, je znám v české republice a v zahraničí spíše jako komorní hráč. Po dobu osmnácti let byl členem Českého noneta, se kterým natočil mnoho nahrávek pro Supraphon a Panton. V komorním obsazení dále spolupracoval se svou ženou harfenistkou Libuší Váchalovou, s níž tvořil kvintet Lyra Nova, který se zaměřoval

¹⁶ Redakce Harmonie. *Profesor - Arnošt Bourek: 30. 12. 1931 - 1. 1. 2008. Harmonie*[online]. Praha: Muzikus s.r.o, 2008 - [cit. 2016-8-4]. Dostupný z WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/profesor-arnost-bourek.html>

speciálně na francouzský repertoár. Spolupracoval také se svou dcerou, světoznámou harfenistkou Janou Bouškovou.

Jiří Boušek působil deset let jako pedagog na speciální konzervatoři pro zrakově postižené v Praze a zároveň jako první flétnista Filmového symfonického orchestru, flétnista Smetanova divadla v Praze (dnes Státní opera) a orchestru Národního divadla v Praze. Od roku 2001 vyučuje na Základní umělecké škole J. A. Bendy v Benátkách nad Jizerou.¹⁷

Vítězslav Drápal

Brněnský flétnista Vítězslav Drápal se narodil roku 1937. Po ukončení gymnázia roku 1959 absolvoval na konzervatoři v Brně a ve studiu pokračoval na Janáčkově akademii múzických umění tamtéž. Během studia na konzervatoři nastoupil do orchestru tehdejšího Československého rozhlasu, ve kterém působil dalších 34 let. V Brně se poměrně usadil a působil zde v několika tělesech jako divadlo Večerní Brno (1963 - 1965), kde působil dva roky, či orchestr Státní opery Brno (1968). Dále hrál Vítězslav Drápal s orchestrem Janáčkovy filharmonie Ostrava, Pražskými symfoniky, Zlínskou filharmonií nebo rozhlasovým orchestrem v Plzni. Mimo ČR působil od roku 1968 do roku 1975 v bejrútské filharmonii v Libanonu a také jako pedagog na tamní Conservatoire National de Musique de Beyrouth. Mimo nahrávací společnosti Trimex Tesla, Edith a PANTON, natočil přes 120 rozhlasových snímků, jedním z posledních je *Konverzace flétny a kytary*, op. 45 Jana Truhláře (Český rozhlas) a mnoho výchovných koncertů pro tehdejší Československou televizi.

Vítězslav Drápal se nevěnoval jen orchestrální hře. Duo di Praga, které tvořil s harfenistkou Hanou Müllerovou-Jouzovou, natočilo v roce 1991 díla (Benda, Krumpholtz, Vaňhal) pro natáčecí společnost PANTON, s brněnským Triem camerale ve složení flétna, housle, violoncello se specializoval na soudobou hudbu především českých autorů. Dále jej můžeme zařadit jako člena dechového kvarteta Quatuor a Vent dela Mission Culturelle Franciase (Francouzské kulturní mise), a také do dua, které tvořil s kytaristou Lubomírem Brabcem, se kterým uskutečnil mnoho projektů doma i v zahraničí, mimo jiné i v USA.

¹⁷ *Pražské Jaro 1996: 48. mezinárodní hudební soutěž*. Porota. Pražské jaro, o. p. s. Praha 1996

Jako pedagog se mimo Libanon uplatnil v rodném Brně. Vyučoval zde na konzervatoři v letech 1979 - 1980 a zároveň i na JAMU v letech 1979 - 1993. Vyučoval také v ZUŠ Velká Bíteš a několikrát zasedal jako člen poroty (Pražské jaro, Concertino Praga).

Velký význam tohoto flétnisty spočívá také v jeho spolupráci s A. Bourkem a L. Příbylovou na literárním díle Flétna.¹⁸

František Čech

Český flétnista a pedagog se narodil roku 1923 ve městě Pacov (Pelhřimov), zemřel roku 1999 v Praze. Svou hudební kariéru započal u Pacovského kapelníka a svého učitele hudby Antonína Beneše. V letech 1938 - 1944 studoval na pražské konzervatoři pod pedagogickým vedením J. Boka tak v letech 1948 - 1952 na Akademii múzických umění v Praze. Při studiu na konzervatoři byl František Čech přijat do orchestru České filharmonie jako hráč na pikolu. Později zde působil jako první flétnista a sóloflétnista po dobu 43 let. Po ukončení AMU sklidil mnoho úspěchů v hudebních soutěžích, k nimž patří první cena na soutěžním festivalu mládeže v Budapešti v roce 1949 nebo první cena na mezinárodní soutěži dechových nástrojů A. Rejchy při Pražském jaru roku 1953.

Svou pedagogickou činnost započal na pražské konzervatoři, kde působil v letech 1950 - 1970. Od roku 1961 vyučoval na AMU, kde se roku 1990 stal profesorem. Z jeho třídy pochází mnoho velmi významných flétnistů jako je J. válek, Z. Bruderhans nebo F. Malotín.

Sólově vystupoval v Praze na festivalu Pražské jaro, s Českou filharmonií nebo s orchestry v Salzburgu. Doma i v zahraničí vystupoval s mnoha komorními tělesy - s Dechovým kvintetem českých filharmoniků (1945 - 1946), Harmonií českých filharmoniků, Komorním sdružením profesorů konzervatoře v Praze (od 1957) nebo souborem Musica Viva Pragensis. Spolu s M. Munclingerem spolupracoval se souborem Ars rediviva, se kterým natočil mnoho nahrávek pro různé společnosti. Mimo jiné také se svými žáky (V. Žilkou, J. Josífkem,

¹⁸ *Sólo pro Vítězslava Drápala*. Český rozhlas[online]. 2007. [cit. 2016-1-4]. Dostupný z WWW: <http://www.rozhlas.cz/vltava/vazhudba/zprava/solo-pro-vitezslava-drapala--372240>

M. Klementem) natočil pro společnost Supraphon Rejchův *Kvartet G dur pro čtyři flétny*, za který kvarteto získalo zvláštní cenu Akademie Charlese Crose.^{19,20}

Jaroslav Josífko

Narodil se roku 1930 v Kutné Hoře. Po absolvování pražské konzervatoře, kde studoval v letech 1945 - 1951, studoval na Akademii múzických umění (1951 - 1955) ve třídě J. Boka, kde se během studia pyšnil hned několika úspěchy. Získal cenu laureáta na mezinárodní soutěži v Mnichově, od roku 1950 působil jako první flétnista Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK, se kterým také sólově vystupoval, a získal angažmá jako sóloflétnista v Gewandhausorchestru v Lipsku. Dále vystupoval s Leningradskou a Drážďanskou filharmonií. V roce 1959 spolu s dirigentem Liborem Peškem založil Musica da camera Praga. S Musicou da camera Praga koncertoval Josífko po celé Evropě, Kanadě a USA. Založil také dechový soubor Komorní harmonie, který byl zaměřen výhradně na soudobou hudbu. Od roku 1988 pedagogicky působil na Pražské Akademii múzických umění, roku 1992 habilitoval, v roce 1997 získal profesuru a působil zde jako docent komorní hry.

S orchestrem Ars rediviva v čele s dirigentem a flétnistou Milanem Munclingerem natočil Braniborské koncerty Johanna Sebastiana Bacha (Supraphon 1993), s Českým pěveckým sborem PFS a Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK Rybovu Českou mši vánoční (Supraphon 2002), pod vedením sbormistra Josefa Veselky a dirigenta Václava Smetáčka.^{21,22}

¹⁹ KOLOFÍKOVÁ, K. *Čech, František*. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. *Český hudební slovník osob a institucí*[online]. Praha 2009 [cit. 2016-3-4]. Dostupný z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=3729

²⁰ KOZÁK, Jan a kol. *Českoslovenští koncertní umělci a komorní soubory*. 1. vyd. Praha: SHV, 1964.

²¹ *Pražské Jaro 1996: 48. mezinárodní hudební soutěž*. Porota. Pražské jaro, o. p. s. Praha 1996

²² HOLLAN, M. *Josífko, Jaroslav*. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. *Český hudební slovník osob a institucí*[online]. Praha 2006 [cit. 2016-2-4]. Dostupný z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=4883

Clara Nováková

Jedna u nejuznávanějších flétnistek současnosti se narodila v Brně do umělecké rodiny hudebního skladatele Jana Nováka. V šesti letech s rodinou emigrovala do Dánska a poté do Itálie, kde privátně studovala u prof. Ondráčka v Ulmu. Absolvovala na Vysoké hudební škole ve Stuttgartu v Německu u prof. Klause Schochowa. Později studovala u Michaela Debosta na Conservatoire National Supérieur v Paříži. Nyní žije ve Španělsku, kde je členkou ansámblu SMASH, který se věnuje výhradně soudobé hudbě. Jako sólová flétnistka pařížského orchestru zde strávila mnoho let. Clara je laureátkou mnoha mezinárodních soutěží a nositelkou řady ocenění, z nichž nutno zmínit například Rotary-Preis Stuttgart nebo Pro Music Award. V letech 1988 - 2006 působila jako 1. flétnistka Ensemble Orchestral de Paris, sólově vystupuje na mnoha světových pódiiích a hudebních festivalech v Paříži, New Yorku, Hong Kongu, Los Angeles nebo v Darmstadtu. Působí také v komorních souborech Kammer Ensemble de Paris, Trio Salomé nebo Trio Nobis (flétna, viola, harfa). V České republice je Clara známá jako průkopnice moderních technik na příčnou flétnu, o kterých vede kurzy na hudebních školách, u nás na Francouzsko-české hudební akademii v Telči, a v cizině také v Kolumbii a v Koreji. Intenzivně spolupracuje se soudobými skladateli a byla jí věnována řada hudebních děl. Je častým hostem Svatováclavského hudebního festivalu a natáčí pro rozhlas i televizi v řadě evropských států. Zasedala v porotě Mezinárodní soutěže Pražského jara a jako předsedkyně v Mezinárodní soutěži Leoše Janáčka v Brně. Sama hraje na netradiční flétny jako je turecká flétna, šakuhači nebo fujara.^{23,24}

Roman Novotný

Roman Novotný se narodil roku 1968 v Chrudimi. Vystudoval konzervatoř v Pardubicích u pedagoga Jaromíra Höniga a následně byl přijat na Akademii múzických umění k prof. Jiřímu Válkovi. Během studií se účastnil a sklízel úspěchy na mnoha tuzemských i zahraničních soutěžích. Sólově vystoupil s řadou těles jako Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Symfonický orchestr Českého

²³ *Harmonie*[online]. Praha: Muzikus s.r.o, 2006 - [2016-3-23]. Dostupný z WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/clara-novakova-clovek-nekdy-potrebuje-zmenit-zivot.html>

²⁴ *Pražské Jaro 2009: 61. mezinárodní hudební soutěž*. Porota. Pražské jaro, o. p. s. Praha 2009

rozhlasu, Slovenská filharmonie, Plzeňská filharmonie nebo Komorní filharmonie Pardubice.

V roce 1995 spolu s kolegou a fagotistou Ondřejem Roskovcem založili soubor Afflatus Quintet ve spolupráci s hobojkou Janou Brožkovou, klarinetistou Vojtěchem Nýdlem a hornistou Radkem Baborákem. Největší úspěch Quintetu je 1. cena v mezinárodní soutěži ARD v Mnichově. Na svém kontě má kvinteto 8 CD pro Supraphon a japonskou společnost Octavia Records. Mimo Afflatus Quintet Roman Novotný spolupracuje s harfenistkou Janou Bouškovou, klavíristou Ivo Kahánkem nebo houslistou Jiřím Pospíchálem.

Mezi jeho úspěchy patří čestné uznání v mezinárodní soutěži Pražské jaro v roce 1996. Od roku 1989 je flétnistou České filharmonie a od roku 2000 působí jako pedagog na Pražské konzervatoři.^{25,26}

Jiří Válek

Jiří Válek se narodil 4. června 1940 v Olomouci. V letech 1954 - 1959 vystudoval konzervatoř, tehdy Vyšší hudební školu v Kroměříži u pedagoga Roberta Slámy. Poté studoval na Akademii múzických umění v Praze pod vedením Josefa Boka a Františka Čecha. Po ukončení studia působil jako člen Českého noneta v letech 1964 - 1975, komorního souboru České filharmonie, se kterým cestoval po celé Evropě, USA, Kanadě, Japonsku a Hongkongu. Od roku 1975 do roku 2006 byl sóloflétnistou České filharmonie, sólově vystupoval na Mezinárodním hudebním festivalu Pražské jaro, v abonentních cyklech Symfonického orchestru hlavního města Prahy FOK a Pražských symfoniků, Ars rediviva, s Pražským komorním orchestrem, Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu, Dvořákovým, Sukovým a Filharmonickým komorním orchestrem i se zahraničními ansámby. V zahraničí koncertoval například v Německu, Rakousku, na Mallorce nebo v Japonsku.

S komorními tělesy i jako sólista natočil mnoho nahrávek pro nahrávací společnosti Supraphon, Panton, Chandos, Naxos, Vanguard Classics a některá

²⁵ *Roman Novotný* [online]. [cit. 2016-03-10]. Dostupné z WWW: <http://www.romannovotny.cz/index.php?page=biografie>

²⁶ *Soutěž v detailech*. Pražské jaro, o. p. s. 2015, redakce Veronika Dernerová, P. Drtinová, E. Fialová, J. Burden, J. Nedvědová, M. Vencl, s. 9

další hudební vydavatelství, a také pro české i zahraniční rozhlasové a televizní stanice, nejčastěji pro cyklus *Hudba z respira* České televize. Jeho souborná nahrávka flétnových sonát G. F. Händela byla v roce 1978 oceněna Zlatou deskou Supraphonu i zahraniční odbornou kritikou.

V letech 1972 - 1978 vyučoval na Pražské konzervatoři a od roku 1978 je pedagogem Akademie múzických umění v Praze. Nejprve zde vyučoval jako externista a od roku 1997 zde působí jako profesor.

Dodnes se plně věnuje hudbě jazzové. Vystupuje v jazzových klubech v komorním obsazení nejčastěji flétna, klavír, kontrabas. Napsal a natočil několik desítek skladeb, spolupracoval s předními osobnostmi jazzového žánru a jako lektor interpretace i teorie jazzové hudby působí na pražských kurzech Czech Jazz Workshop. Zasedl v porotách mnoha mezinárodních hudebních soutěží, vedl mistrovské kurzy v Rakousku a Japonsku.²⁷

²⁷ *Pražské jaro: Soutěž v detailech*. DERNEROVÁ, V., DRTINOVÁ, P., FIALOVÁ, E., BURDEN, J, NEDVĚDOVÁ, J., VENCL, M. Pražské jaro, o. p. s. 2015. ISBN 978-80-7383-426-5, s. 10

2.2.2 Zahraniční flétnisté

András Adorján

Narodil se roku 1944 v maďarské Budapešti, avšak již od roku 1956 vyrůstal v Dánsku, kde později přijal i státní občanství. Zajímavostí je Adorjánovo studium. V Kodani totiž od roku 1968 vedle hudby vystudoval i zubní lékařství (chirurgii). Flétnu studoval u Jean-Pierra Rampala a dále na vysoké škole ve Freiburgu (Německo) u švýcarského flétnisty Auréla Nicoleta.

Mezi jeho úspěchy v soutěžích patří cena Jacoba Gade na soutěži v Kodani roku 1968, titul laureáta na mezinárodní flétnové soutěži v Montreux a roku 1971 Premier Grand Prix na mezinárodní soutěži Jean-Pierra Rampala v Paříži.

Jako orchestrální hráč se Adorján uplatnil na pozici prvního flétnisty ve Stockholmu, Kolíně nad Rýnem, Baden-Badenu a v Mnichově. Jako sólista vystoupil již s mnoha významnými tělesy, například s M. Munclingerem a komorním tělesem Ars rediviva (Bendovy sonáty - Orfeo/Supraphon), je žádán také na mezinárodních festivalech a mnoho skladatelů mu věnovalo skladbu, mezi nimi například Edison Denisov nebo Alfred Schnittke.

Od roku 1974 žije v Mnichově, pedagogické činnosti se věnuje od roku 1987 na Hochschule für Musik v Kolíně nad Rýnem a od roku 1996 dodnes působí jako profesor na Hochschule für Musik v Mnichově.

Pro nahrávací společnosti Denon Records, Orfeo, Tudor Records, Milan, Kontrapunkt nebo Supraphon natočil přes sto nahrávek, mimo natáčení zapomenutých flétnových děl se zabývá i jejich publikací a interpretací. Jako publicista vytvořil jakousi flétnovou encyklopedii „Lexikon der Flöte.“²⁸

²⁸ *Soutěž v detailech*. 2015, redakce Veronika Dernerová, P. Drtinová, E. Fialová, J. Burden, J. Nedvědová, M. Vencl. s. 7

Philippe Bernold

Světově známý francouzský flétnista se narodil v Colmaru roku 1960, kde začala jeho hudební kariéra. Mimo flétnu se učil také dirigování pod vedením žáka Charlese a Fritze Münchových René Mattera. Studoval na pařížské Conservatoire National Supérieur de Musique, kterou ukončil jako třiatřicetiletý cenou Premier Prix. V Paříži roku 1987 získal první cenu ve flétnové soutěži Concours international de flût de Paris.

Rok po absolvování konzervatoře se stal prvním flétnistou orchestru Národní opery v Lyonu. Coby sólista si zahrál s mnoha významnými mezinárodními orchestry (Orchestre de Paris, Budapešťský komorní orchestr F. Liszta, Manchester Hallé Orchestra, Varšavská filharmonie, Tapiola Sinfonietta, Orchestre National de Lyon, Tokijský symfonický orchestr) pod vedením dirigentů jako Semjon Byčkov, John Eliot Gardiner nebo Yehudi Menuhin aj. Spolupracoval s významnými hudebníky jako je Mstislav Rostropovič a Jean-Pierre Rampal. Je také často zván na hudební festivaly, mezi které patří například Festival de Radio France nebo jiné festivaly pořádané ve Francii (festival v Aix-en-Provence, Cannes, Evianu aj.). Již několikrátým rokem vystupuje spolu s jeho žákem Janem Ostrým na Svatováclavském hudebním festivalu v Ostravě, kde při této příležitosti pořádá flétnové kurzy nejen pro studenty Ostravské univerzity.

„K dirigování se Philippe Bernold vrátil v roce 1994, kdy založil na podnět Johna Elliota Gardnera a Kenta Nagana hudební těleso Les Virtuoses de l'Opéra de Lyon. Ansámbl si brzy získal uznání díky vysoké úrovni interpretace. Bernold působil jako asistent dirigenta v Orchestre symphonique de Bretagne, který sám dirigoval na dvaceti koncertech v sezóně 1999–2000. Od té doby je jako dirigent zván ke spolupráci s Varšavským symfonickým orchestrem, s nímž absolvoval zájezd do Lisabonu, Bilbaa, Valencie, Nantes a Varšavy, s Orchestre de l'Opéra National de Lyon, se kterým vystoupil na Mezinárodním hudebním festivalu v Colmaru (jako dirigent i sólista), s Baden Baden Philharmonie, Ensemble Orchestral de Paris, Orchestre Philharmonique de Marseille, Orchestre de Picardie, Orchestre d'Auvergne, Orchestre de Cannes, Bucheon Philharmonic (Soul), San Remo Symphonic Orchestra a s Cappellou Istropolitana, s níž v roce 2003 vystoupil jako první hostující dirigent. Spolupracoval s mnoha předními umělci (M. Portal, L. Korcia, R. Capuçon, F. Say, S. Nakariakov a C. Tiberghien). V roce 2008 a 2009 zahájil spolupráci s orchestrem Pařížské konzervatoře

*a realizoval několik nahrávek s Ensemble Orchestral de Paris. Nedávno Philippe Bernold dirigoval slavný Orchester Simóna Bolívara v Caracasu (Venezuela). V roce 2008 Sinfonia Varsovia se sólistou Alexejem Ogrinčukem provedla pod jeho taktovkou pro televizní stanici Mezzo mozartovský program.*²⁹

Philippe Bernold vydal za svou kariéru dvacet hudebních alb natočených ve společnostech Harmonia Mundi, Naxos, Traversieres, Arion, EMI a Lyrinx, z nichž za první nahrávku získal ocenění Grand Prix du Disque de l'Académie Charles Cros.

Nyní působí jako pedagog flétny na Conservatoire National Supérieur de Musique v Lyonu a jako profesor komorní hry na Conservatoire National Supérieur v Paříži.³⁰

Michel Debost

Francouzský flétnista se narodil roku 1934 v Paříži. Jako vynikající student Conservatoire national supérieur v Paříži pod vedením Jana Merry, Gastona Crunelle a Marcela Moyse získával ceny v mezinárodních hudebních soutěžích v Moskvě (1957), Praze (1960), Mnichově (1960), Ženevě (1961) nebo v Turínu (1962). Od roku 1960 byl Michel Debost prvním flétnistou Orchestre de Paris (do 1990) pod vedením světových dirigentů (H. von Karajan, D. Barenboim) a v letech 1962 - 1967 také Orchestre de la Société des Concerts du Conservatoire. V těchto letech ročně pořádal turné po USA, především v New Yorku, Washingtonu, San Franciscu, Los Angeles a v Torontu. Poté se věnoval sólové a komorní hře a pedagogické činnosti. V letech 1982 - 1990 převzal místo pedagoga po Jean-Pierru Rampalovi na Conservatoire national supérieur v Paříži. Následně emigroval do USA, kde přijal místo pedagoga na Oberlin Conservatory of Music.

Díky svému talentu byl žádán mnoha významnými orchestry a festivaly, spolupracuje s uznávanými a světoznámými umělci jako J. Galway, P. Bulez nebo P. Zuckermann.

²⁹ *Philippe Bernold* [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: http://www.shf.cz/index.php/cs/interpret?interpret_id=520

³⁰ *Philippe Bernold* [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: <http://www.philippebernold.com/Philippe-Bernold-conductor-flutist.html>

Natočil mnoho titulů převážně francouzských skladatelů jako H. Berlioz, C. Saint-Saëns, G. Fauré, C. Debussy, M. Ravel, F. Poulenc, J. Ibert, A. Jolivet nebo O. Messiaen pro nakladatelství EMI, Virgin Classics, Deutsche Grammophon, Sony Classics, Skarbo, CBS, Angel, Nonensuch a Orfeo. Zabýval se také klasickými autory a soudobou hudbou. Za toto množství nahrávek je několikanásobným držitelem ceny Grand Prix du Disque.³¹

Michel Debost je také autorem publikace *Une simple flute*, užitečného a nápaditého návodu hraní na flétnu. Jsou zde abecedně uspořádány rady a základní témata od dýchání, artikulace, tónu nebo moderních technik přes rady k samotné technice, frázování a vedení fráze. Kniha obsahuje nejen Michelovy originální cvičení jako tzv. „stupnicové hry“, ale i rady jak se vyrovnat se stresem, jakousi morální podporu pro obtížnou praxi. Kniha byla vydána nakladatelstvím Oxfordské univerzity.³²

Emmanuel Pahud, sóloflétnista Berlínské filharmonie vzpomíná: *„Michel Debost nám při hodinách na Conservatoire de Paris říkával, že jeho kniha není Bible, ale takzvané ‚evangelium podle Michela‘... Je to nový druh odkazu založen na padesátiletých zkušenostech, plný citlivosti a dobrého smyslu s trochou dogmatismu a spoustou inteligence... Zvědaví studenti, stejně jako zapálený pedagog, byli naprosto ponořeni do knihy a tři minuty poté chodili s hlavou nahoru a ihned chtěli být podrobeni zkoušce nabytí nových zkušeností. Je radost číst tuto knihu, je psaná vytríbeným a lehkým jazykem schopným překvapit nás každým přelomem fráze.“*³³

Renate Greiss-Armin

„Renate Greiss-Armin se narodila ve městě Husum a vyrostla v Kielu. Několikanásobná laureátka spolkové soutěže Jugend musiziert studovala u Klause Schochowa v Hamburku a později jako stipendistka Studienstiftung des Deutschen Volkes u Aurèla Nicoleta, u kterého posléze působila jako stipendistka. Je nositelkou ceny soutěže uměleckých akademií Hochschulewettbewerb der

³¹ *Pražské Jaro 1996: 48. mezinárodní hudební soutěž. Porota. Pražské jaro, o. p. s. 1996*

³² *The Simple Flute: From A to Z, Oxford University Press. Inc., 2002, ISBN 978-0-19-539965-3*

³³ *tamtéž*

Bundesrepublik Deutschland, německé soutěže Deutsche Musikwettbewerb, mezinárodní hudební soutěže v Ženevě a zúčastnila se i celonárodního kola soutěže Německé hudební rady Podium junger Solisten.

Jako žádaná sólistka a komorní hráčka vystoupila na předních německých i světových pódiiích. Po pětiletém působení na pozici sólové flétnistky v Philharmonisches Staatsorchester Hamburg přijala v roce 1980 profesuru na Hochschule für Musik v Karlsruhe.

Renate Greiss-Armin vede interpretační kurzy ve Švýcarsku, Itálii, Estonsku, Koreji a Německu. Pravidelně se účastní zasedání porot domácích i mezinárodních soutěží.³⁴

Henrik Pröhle

Maďarský flétnista původem ze slovenské Bratislavy se narodil roku 1936. Svá hudební studia započal na hudební akademii Ference Liszta v Maďarsku pod pedagogickým vedením Zoltána Yeneye, významného flétnisty a také člena poroty Mezinárodní soutěže Pražské jaro, a dále pod pedagogickým vedením flétnisty Aurèle Nicoleta.

Orchestrálním hráčem se stal roku 1957, kdy se dostal do symfonického orchestru MAV (Budapešťský orchestr). Roku 1961 nastoupil na místo prvního flétnisty do orchestru budapešťské opery a Filharmonie Budapešť (Budapesti Filharmónia Társaság). Byl také členem Budapesti Bach Trió.

Jako pedagog byl Henrik Pröhle činný od roku 1967, kdy vyučoval ve škole v Györu a od roku 1975 se - tentokrát jako profesor - vrátil na Akademii Ference Liszta v Budapešti.

Napsal a zaranžoval několik skladeb a etud (E. Köhler), nahrával pro společnost Hungaroton a pro vydavatelskou hudební společnost EMB přepisoval díla flétnového repertoáru. Získal také mnoho ocenění, mezi kterými nutno zmínit Bartóka-Pásztory cenu (1962), Dopplerovu cenu (2001) či plaketu maďarského vysokého školství (2006).

³⁴ *Soutěž v detailech. Pražské jaro, o. p. s. 2015, redakce Veronika Dernerová, P. Drtinová, E. Fialová, J. Burden, J. Nedvědová, M. Vencl, s. 9*

Jean-Pierre Rampal

Jeden z nejvýznamnějších flétnistů 20. století se narodil do hudební rodiny ve městě Marseille v roce 1922 ve Francii a zemřel roku 2000 v Paříži. Jeho otec byl první flétnista Marseilles Symphony Orchestra a profesor na tamní konzervatoři. I když jej otec učil hrát na flétnu, Jean-Pierre se začal věnovat lékařství. Kvůli okupaci Francie Německem (1943 - ve třetím ročníku jeho studia) školu nedokončil. Vystudoval konzervatoř v Paříži a po osvobození Francie byl jmenován prvním flétnistou v Paris Vichy Opéra (1956 - 1962). Současně také působil v Pařížském rozhlase a vyučoval na tamní konzervatoři.

Sólově vystupoval od roku 1950. Vydal se na turné s klavíristou a cembalistou Robertem Veyron-Lacroix, se kterým interpretoval především své oblíbené skladby 18. století, které se snažil předvádět moderní technikou hry s vibrátem, romantickým zvukem a pojetím. Snažil se tak ovlivnit mladou generaci flétnistů.

Pedagogicky působil na mnoha světových workshopech a natočil téměř všechny klasický flétnový repertoár pro společnosti Naxos, Odyssey Records, Philips, Sony Classica, Erato, Denon, Delos, CBS, Apex a mnoho dalších. Za několik nahrávek získal cenu Grand Prix du Disques. Mnoho skladatelů jako F. Poulenc, P. Boulez, A. Jolivet nebo J. Francaix pro něj napsalo několik skladeb a mnoho významných hudebníků s ním spolupracovalo. Patří mezi ně například M. Rostropovič, Isaac Stern, z českých například V. Neumann nebo V. Švihlíková.

Jako komorní hráč se Rampal roku 1945 uplatnil v souboru Quintette à Vent Française (Francouzský dechový kvintet) a roku 1953 v Ensemble Baroque de Paris. Spolupracoval také s Pražským komorním orchestrem, M. Munclingerem a souborem Ars rediviva (počátek padesátých let - 1984), se kterými například v roce 1955 natočil *Koncert pro flétnu a orchestr e moll* F. Bendy s kadencí M. Munclingera.

Získal mnoho ocenění, mezi které patří mimo jiné jmenování do Řádu čestné legie (Chevalier of the Légion d'Honneur - 1996). Roku 1971 byl jmenován jako ředitel společnosti umění a literatury a byl nositelem Národního

řádu za zásluhy. Dále obdržel cenu prezidenta republiky a cenu Académie Charlese Crose.³⁵

Carol Wincenc

Jedna z vynikajících amerických flétnistek se narodila roku 1949 v Buffalu, ve státu New York. Jako malá začala svou hudební kariéru hrou na housle, kterou se učila od svého otce. V devíti letech přešla na studium flétny k pedagožce Edně Comerchero. Po studiích v Itálii u flétnisty Severina Gazzelloni v Santa Cecilia a Chigiana Academies začala studovat na Oberlin Conservatory of Music v Ohio, Manhattan School of Music a nakonec dokončila své studium na Juilliardu v roce 1972.

„Carol Wincenc, vítězka hlavní ceny flétnové soutěže Walter W. Naumburg Solo Flute Competition ma za sebou řadu koncertů s významnými orchestry, jako například symfonické orchestry amerických měst Chicago, San Francisco, Pittsburg, Detroit, St. Louis, Atlanta, Indianapolis, Houston a Seattle. Vystoupila mimo jiné na festivalech Mostly Mozart, Santa Fe, Spoleto, Caramoor, Music@Menlo, Yale/Norfolk a Marlboro a ve všech předních newyorských koncertních sálech, včetně Lincolnova centra, kde v rámci koncertního cyklu Great Performers koncertovala po čtyři po sobě jsoucí sezóny. Velkou odezvou měla také její vystoupení s tělesy London Symphony, English Chamber Orchestra, Stuttgarter Kammerorchester. Jako žádaná komorní hráčka spolupracovala se soubory Guarneri String Quartet, Emerson String Quartet, Tokyo String Quartet a Cleveland Quartet; ze sólistů jí na světových pódii byli partnery například Emanuel Ax, Yo-Yo Ma, Jessye Norman, Joshua Bell, Bella Davidovich, Lukas Foss a Aaron Copland.“³⁶

V roce 1998 byla uvedena do Hudební síně slávy v Buffalu, roku 2005 byla jako členka menšího ansámblu nominována na cenu Grammy za nahrávku děl Y. Wynera. Za nahrávku Flétnového koncertu Ch. Rouse byla oceněna cenou

³⁵ Jean-Pierre Rampal: Artist Biography by Joseph Stevenson [online]. 2016 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: <http://www.allmusic.com/artist/jean-pierre-rampal-mn0000813814>

³⁶ Soutěž v detailech. Pražské jaro, o. p. s. 2015, redakce Veronika Dernerová, P. Dřtinová, E. Fialová, J. Burden, J. Nedvědová, M. Vencl, s. 11

Diapason d'Or. V roce 2007 obdržela ocenění letního institutu Brevard Music Center a v roce 2011 cenu N. F. A. (National Flute Association).

Pro nahrávací společnosti Naxos, Hannsler, Deutsche Gramophon, Decca, Telarc, CRI a New World natočila mnoho nahrávek a řada významných světových skladatelů (Samuel Adler, David Del Tredici, Henrik Górecki, George Rochberg a další) jí věnovala flétnové skladby, které následně sama poprvé uvedla.

Mimo výše zmíněné si dovoluji vypsát alespoň polovinu z nich. Byla to například Barbara Gisler-Haase (Rakousko), Maxence Larrieu (Francie), Auréle Nicolet (Švýcarsko), Trevor Wye (Velká Británie), Bernard Z. Goldberg (USA), Lóránt Kovács (Maďarsko), Joseph Bopp (Švýcarsko), Zoltán Jeney (Maďarsko), Boris Stojanov (Bulharsko), Johannes Walter (Německo), Nicolaus Delius (Německo) nebo Alexander Kornějev (Rusko).

2.3 Vítězové flétnových ročníků

Dvanáct ročníků soutěže pro obor flétna přineslo celkem čtrnáct vítězů. V počátečních ročnících (rok 1953 a 1959) první místa obsadili hned tři flétnisté, zato v roce 1981 a 1986 nebyla první cena udělena vůbec. Z domácích tedy českých a slovenských (do roku 1993 československých) flétnistů se na první místa probojovali celkem tři - František Čech v roce 1953, Zdeněk Brudehrans a Jan Hecl v roce 1959. Nejvyšší počet flétnistů, kteří se umístili na prvním místě má Rusko (do roku 1991 SSSR) s počtem šesti vítězů.

1953: František Čech

(viz kap. 2.2.1 Čeští flétnisté)

Alexander Kornějev

Flétnista, dirigent a pedagog byl narozen roku 1930 v Moskvě a zemřel roku 2010 tamtéž. Než vystudoval Moskevskou konzervatoř (1943 - 1947) pod vedením pedagogů B. N. Tsybina a G. Yagudina, kde v roce 1955

absolvoval postgraduální studium, jako malý hrával v orchestru Paláce kultury v Moskvě a orchestru dětského Divadla panenek. Poté se věnoval studiu dirigování u profesora B. E. Chalkina, u kterého absolvoval v roce 1979). Působil jako sólista státní filharmonie Moskva nebo Velkého symfonického orchestru All-unie (od 1977), který působil jako televizní a rozhlasový orchestr. Spolupracoval s mnoha významnými umělci, mezi které patří například dirigenti A. Jansons, E. Mravinsky, K. Ančerl nebo interpreti Svjatoslav Richter, David Oistrach nebo M. Rostropovič.

Získal mnoho ocenění (cca dvanáct), mezi které patří ceny jak za interpretační výkon, tak ceny za pedagogickou činnost či vlastenecké zásluhy. Mezi ocenění za interpretaci patří kromě vítězství na soutěži Pražské jaro například druhá cena na světovém festivalu mládeže a studentstva v Budapešti (1949), první cena na světovém festivalu mládeže a studentstva v Berlíně (1951) nebo vítězství na mezinárodní hudební soutěži v Ženevě (1958). Jako „nejlepší učitel“ byl oceněn v USA roku 2000.

Svou pedagogickou činnost započal v roce 1954 na Moskevské konzervatoři. Od roku 1992 začal učit na tamní speciální hudební škole a v letech 1992 - 2010 byl profesorem Státní hudby a pedagogického institutu tamtéž. Mimo výuku ve školách působil Korneyev na mnoha mezinárodních kurzech v Moskvě, Petrohradu, Kazani, Omsku či v jiných zemích jako Španělsko, Velký Británie, Japonsko, USA a mnoho dalších. Zasedal také v porotách mnoha soutěží.³⁷

Lev Perepiolkin

Flétnista narozen do tehdejšího SSSR žil v letech 1928 - 1970. Studoval na konzervatoři v Leningradu pod pedagogickým vedením P. Fedotova, kde absolvoval v roce 1956. Od roku 1948 působil jako sóloflétnista operního orchestru v Leningradu. Získal ocenění „ctěný umělec“ (1967).³⁸

³⁷ *Korneyev Alexander, Životopis* [online]. 2010 - 2014 [cit. 2016-04-18]. Moskevská konzervatoř. Dostupné z WWW: <http://www.mosconsv.ru/ru/person.aspx?id=8766>

³⁸ archív Pražského jara

1959: Zdeněk Bruderhans

Český flétnista, který se narodil roku 1934 v Praze, vystudoval pražskou konzervatoř a následně AMU, je ceněn jako vynikající flétnista a klavírista. Nejprve studoval hru na klavír, poté (v patnácti letech) se začal věnovat hře na flétnu. Během studií na konzervatoři byl přijat jako první flétnista do orchestru Národního divadla v Praze (1955 - 1959) a během studií na AMU působil jako sólista Symfonického orchestru Československého rozhlasu Praha (1960 - 1968).

Jako sólista získal mnoho ocenění Mezinárodní flétnové soutěže v Ženevě (1958) a Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro (1959), za kterou získal od porotce Jean-Pierra Rampala plný počet bodů, konkrétně za provedení Ibertova *Koncertu pro flétnu*. Vystoupil s mnoha českými orchestry, s orchestry ABC a Youth series v Austrálii, na festivalech v Avignonu a v roce 1968 na festivalu M.I.D.E.M. (Marché International du Disque et de l'Edition Musicale) v Cannes. V Melbourne (1976), Sydney (1977), New Yorku (1979), St. Louis (1979), Londýně (1982) a Clevelandu (1982) vystoupil se skladbami bez doprovodu, na které se specializoval a uplatňoval techniku auletického dýchání, tzv. „věčného dechu.“

V roce 1968 emigroval do Nizozemí, kde působil v symfonickém orchestru rádia Basler, a dále do Švédska, kde vyučoval na hudebně-pedagogickém institutu (Framnäs Folkhögskola Öjebyn 1969–73). „Realizoval řadu seminářů na konzervatořích v Československu, USA, Anglii, Německu, Rumunsku a Austrálii. Vedl kurzy v Nových Hradech Flute Summer School (od 1998), soustředění v Adelaide (ročníky 1975, 1976, 1994) a dále National Youth Music Camp v Malajsii (1978, 1990) a Malmö Musikhögskola ve Švédsku (1996).“³⁹

Je autorem publikace *Music, Tectonics and Flute Playing*, knihy s průvodním CD (Florian Noetzel, Heinrichshofen Books, 212 s., 1997).

³⁹ VLČEK, J. V. *Bruderhans, Zdeněk*. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. *Český hudební slovník osob a institucí*[online]. Praha [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=4445

Michel Debost

(viz kap. 2.2.2 Zahraniční flétnisté)

Jan Hecl

Bývalý profesor hry na flétnu na Pražské konzervatoři (tchán Jana Riedlbaucha) se narodil roku 1929.

Kromě pedagogické činnosti působil jako komorní hráč. V roce 1968 obnovil činnost Pražského dechového kvintetu, který následně přes dvacet let vedl a s kolegy Miloslavem Haškem - hoboje, Jiřím Štenglem - klarinet, Milošem Petrem - lesní roh a Josefem Slaničkou - fagot natočil mnoho komorních skladeb pro nahrávací společnost Supraphon, získal ocenění Choc du Monde de la Musique (Francie 1999) za nejlepší nahrávku roku a nejvyšší ocenění časopisů Repertoire a Diapason za nahrávky F. Poulenca a J. Francaixe. Jan Hecl vystoupil s kvintetem na mnoha mezinárodních festivalových pódíích jako je Mitte Europa, Settimane Musicali di Stresa, L. Janáček Festival (Rouen) či Saou Chante Mozart.

Jako sólista se věnoval také soudobé hudbě. Hrál skladby převážně hudebního skladatele Ilji Hurníka či Oldřicha Flosmana. Natočil mnoho nahrávek pro společnost Supraphon a jako porotce působil na několika soutěžích (například v Bayreuthu).⁴⁰

1968: Valentin Zverev

Narodil se roku 1942 v Kazachstánu (tehdy součástí SSSR) a zemřel roku 2011. Flétnu začal studovat ve třinácti letech a o rok později udělal přijímací zkoušky na Voronezh State Institute of Arts nedaleko Moskvy, kde absolvoval v roce 1960. Poté byl přijat na leningradskou konzervatoř k profesoru J. F. Janusovi, kde studoval v letech 1960 - 1965. Mimo flétnu se Valentin Zverev věnoval dirigování. V roce 1984 absolvoval na leningradské konzervatoři pod pedagogickým vedením profesora Yuri Temirkanova.

⁴⁰ archív Pražského jara

Uspěl v mnoha soutěžích, mezi které patří například dechová soutěž All-Union -druhé místo a titul laureáta (1963), mezinárodní hudební soutěž v Budapešti - druhé místo (1965) a mezinárodní hudební soutěž v Mnichově (1966 a 1970). Sólově i s komorními tělesy natočil mnoho nahrávek pro společnosti Vista Vera, Melodiya, Russian Disc nebo Northern Flowers.

Jako dirigent spolupracoval s mnoha komorními orchestry (1965 - 2005) a působil jako sólista symfonického orchestru Theatre of Opera and Ballet (1965 - 1969), Mariinsky Theatre (1965 - 1983), St. Petersburg Philharmonic (1992), Státního symfonického orchestru SSSR (od roku 1984) a jako umělecký vedoucí komorního orchestru Amadeus.

Byl také činný jako pedagog. O roku 1998 do roku 2005 vyučoval na Seoul Art Centre v Koreji a od roku 2005 působil jako profesor a vedoucí dechového a bicího oddělení Moskevské konzervatoře.⁴¹

1974: Alexandr Mayorov

Mayorov Alexander Abramovič se narodil roku 1948. V roce 1975 ystudoval konzervatoř v Leningradu pod vedení profesora G. Nikitina. Po absolvování konzervatoře byl přijat jako sólista do operního orchestru divadla v Leningradu, kde působil v letech 1974 - 1989. V letech 1989 - 1996 působil jako sólista symfonického orchestru St. Petersburg Philharmoni. Získal ocenění „ctěný umělec SSSR“ (1983).

Svou pedagogickou činnost započal jako učitel kulturního institutu v Leningradu v roce 1977, kde působil až do roku 1980.⁴²

⁴¹ *Valentin Zverev I. (1942-2011): Flétnista, dirigent a pedagog* [online]. 2007 - 2012 [cit. 2016-04-18]. Moskevská konzervatoř. Dostupné z WWW: http://www.myflute.ru/library/teacher/z/z_173.html?template=85

⁴² archiv Pražského jara

1977: Sergej Bubnov

Ruský flétnista se narodil roku 1955 v Moskvě do tehdejšího SSSR, kde následně studoval na konzervatoři pod vedením pedagoga Yu Dolzhikova (od roku 1973).

Seregej Bubnov spolupracoval s mnoha orchestry, mezi které patří například Čajkovského symfonický orchestr (BSO⁴³) pod taktovou Vladimíra Fedoseyeva a Ruský národní orchestr (RNO) pod vedením dirigenta Vladimíra Spivakova. Hrál také s komorním souborem Concertino a souboru sólistů Ruského národního orchestru, se kterými natočil několik nahrávek hudebních skladatelů jako J. Ibert, S. Prokofjev nebo J. S. Bach. Nyní působí jako sólista Národní filharmonie Rusko.

Za svůj život získal, kromě výhry v soutěži Pražského jara, první cenu na festivalu studentů a mládeže v Havaně (1978) a byl oceněn jako „ctěný umělec Ruska“.

Bubnov působí také jako pedagog. Od roku 2010 vyučuje hru na flétnu na hudební škole V. M. Blazheviche v Moskvě.⁴⁴

1991: Andrea Lieberknecht

Flétnistka pocházející z Německého Augsburgu se narodila roku 1965. Studovala na Hochschule für Musik v Mnichově u profesora Paula Meisena, kde absolvovala v roce 1988.

Od roku 1988 působila jako sólistka v Munich Radio Orchestra a od roku 1991 do 2002 v Westdeutsche Rundfunk Symphony Orchestra v Kolíně nad Rýnem. Spolupracovala také s Berlínskou filharmonií, Symfonickým orchestrem Bayerischen Staatsoper, Chamber Orchestra of Europe a s filharmonií v Oslu.

S komorními soubory jako kvintet Arcis, soubor Chabot, Gaede Trio nebo s kytaristou Frankem Bungartenem pravidelně vystupuje na pódíích festivalů doma i v zahraničí (Ansbacher Bach Festival, Rheingau festival, Schleswig-

⁴³ BSO je jeden z největších ruských a mezinárodních symfonických orchestrů, před rokem 1993 nesl název Symfonický orchestr All-unie rádio a centrální TV.

⁴⁴ Hudební škola B. Blazheviche. *Serge Bubnov* [online]. 2008 [cit. 2016-04-18]. Dostupný z WWW: <http://www.ms80.ru/node/269>

Holstein festival, Mozart festival ve Würzburgu nebo Festival komorní hudby klavíristy Larse Vogta a Leif Uve Andsnes v Norsku).

Mezi její úspěchy patří vítězství v mnoha soutěžích (Praha 1991, Kobe 1993, Mnichov, Colmar a Bělehrad). S klavíristou Janem Philipem Schulzem obdržela cenu na soutěži ARD a Deutsche Musikwettbewerb.

Je také vynikající pedagožkou. V letech 2009 - 2010 působila jako profesorka na Norwegische Musikhochschule v Oslu a nyní vyučuje na Hochschule für Musik und Theater v Mnichově. Z její třídy pochází mnoho vynikajících flétnistů, mimo jiné Jihokorejce Sunghyun Cho, který na Mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro v roce 2015 získal druhé místo.^{45, 46, 47}

1996: Tatjana Ruhland

Německá flétnistka se narodila v Regensburgu roku 1972. Studovala na Hochschule für Musik und Theater v Mnichově pod vedením pedagoga Paula Meisena a Andráse Adorjána, kde získala první cenu ve školní soutěži Deutsche Musikwettbewerb. Poté studovala na Manhattan School of Music v New Yorku pod vedením pedagožky Jeanne Baxtresser, kde absolvovala v roce 1998.

Kromě výhry soutěže Pražského jara (1996) zvítězila také na soutěži v Kobe (Japonsko 1997) a na soutěži "East & West International Auditions" (New York 1998).

Sólově koncertovala s mnoha domácími i zahraničními orchestry, mezi které patří například orchestr Bayerischen Staatsoper v Mnichově, Berliner Symphoniker, Bach Collegium Stuttgart, Symfonický orchestr Hlavního města Prahy FOK a komorní orchestry v Pforzheim, Heillbronn a Kobe. Jako první flétnistka působila v orchestru Bayreuther Festspiele, symfonickém orchestru Frankfurt Radio a orchestru Bayerischen Staatsoper v Mnichově, se kterými si

⁴⁵ *Andrea Lieberknecht: Biografie* [online]. [cit. 2016-04-5]. Dostupný z WWW: <http://www.andrea-lieberknecht.de/profil/biografie-2/>

⁴⁶ Geneva International Music Competition. *Andrea Lieberknecht: Member of the flute jury* [online]. 2014 [cit. 2016-04-05]. Dostupný z WWW: http://www.concoursgeneve.ch/sections/andrea_lieberknecht

⁴⁷ Hochschule für Musik und Theater München. *Andrea Lieberknecht - Flöte* [online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupný z WWW: http://website.musikhochschule-muenchen.de/de/index.php?option=com_content&task=view&id=1056&Itemid=1

zahrála na pódíích ve Vídni, v Berlíně, Tokyu nebo Londýně. Nyní působí Tatjana Ruhland v Stuttgart Radio Symphony Orchestra (SWR) jako první flétnistka. Za dobu působení ve výše zmíněném rozhlasovém orchestru spolupracovala s mnoha významnými osobnostmi jako je Gustavo Dudamel, Sir Roger Norrington nebo Lorin Maazel. Jako komorní hráčka spolupracovala například s Emmanuelem Pahud, Matthiasem Goerne nebo Hilary Hahn.

Je zvána na mezinárodní hudební festivaly (Heidelberger Frühling, Mozartfest Würzburg, Klosterkonzerte Maulbronn, International Flute Festival Taiwan, German Forum New York, Haydn Biennale Belgium), jako porotkyně zasedá v mnoha mezinárodních soutěžích v Německu a Japonsku, kde také pořádá flétnové kurzy.

Natočila několik alb jak sólově, tak s komorními orchestry pro společnost Hänssler CLASSIC nebo Hungaroton Classics.^{48, 49}

2001: Dóra Seres

Maďarská flétnistka Dora Seres studovala na Franz Liszt Music Academy v Budapešti pod pedagogickým vedením flétnisty Loranta Kovacse a později na vysoké škole Hochschule für Musik und Theater v Mnichově pod vedením Andráse Adorjána.

Kromě výhry v Mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro (2001), získala mnoho ocenění na flétnových soutěžích. Konkrétně obdržela druhou cenu na flétnové soutěži v Kobe (Japonsko 2001), druhou cenu na soutěži v Markneukirchen (Německo 2002), třetí cenu na soutěži komorní hry "Schubert and Modern" v Grazu (Rakousko 2003) s pianistou Emese Mali a první místo v Mezinárodní flétnové soutěži v Budapešti (2003).

Zahrála si s mnoha uznávanými orchestry jako je Česká filharmonie, Tokyo Ensemble Orchestra nebo Vídeňský komorní orchestr, se kterými vystoupila na mnoha festivalech.

⁴⁸ *Tatjana Ruhland: Biography* [online]. 2014/2015 [cit. 2016-03-16]. Dostupný z WWW: <http://www.tatjana-ruhland.de/biografie/>

⁴⁹ Südwestrundfunk TV. *Tatjana Ruhland: Solo - Flöte* [online]. 2015 [cit. 2016-03-16]. Dostupný z WWW: <http://www.swr.de/orchester-und-ensembles/orchester/tatjana-ruhland-floete-rso/-/id=788382/did=4073808/nid=788382/1igvtb/index.html>

Dóra Seres je členkou dechového kvinteta Carion, se kterým uspěla na soutěži v Dánsku (2004), Itálii (2006), Osace (2011) a vystoupila na mnoha festivalech (Kissingen Sommer Festival, Usedomer Festival, Al Bustan festival nebo Helsinki Festival). V letech 2000 - 2006 působila jako první flétnistka symfonického orchestru Maďarského rozhlasu a v letech 2006 - 2015 na téže pozici v Dánském národním komorním orchestru.

Pro společnost Hungaroton Classic natočila dvě alba - album Flautissimo, na kterém jsou k nalezení skladby autorů J. Feld, J. Mouquet, J. Francaix, E. Dohnányi, Jean-Michel Damase či L. Liebermann a album Paganini 24 Caprices op. 1.⁵⁰

2009: Denis Bouriakov

Flétnista se narodil roku 1981 v městě Simferopol (dnes Republika Krym). Hrát na flétnu začal v deseti letech na hudební škole v Moskvě pod pedagogickým vedením flétnisty Y. N. Dolzhikova a poté studoval na Royal Academy of Music v Londýně u profesora Williama Bennetta, kde roku 2001 absolvoval s mnoha oceněními (Principal's Award, Teaching Fellowship Award aj.). V roce 2006 získal od akademie ocenění ARAM (Associate of the Royal Academy of Music).

Jako sólista začal vystupovat na světových pódiiích ve více jak dvaceti zemích za podpory organizací "New Names" International Charity Foundation a Vladimir Spivakov Foundation. Získal také mnoho cen z prestižních mezinárodních soutěží jako je ARD v Mnichově, soutěž Carla Nielsena v Dánsku (2002, 2. cena), soutěž J. P. Rampala (2005, 2. cena), soutěž v Kobe v Japonsku (2009, 3. cena) či Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro.

S kolegou Williamem Benettem za doprovodu English Chamber Orchestra natočil Bachův *Dvojkonzert pro dvě flétny*. Pro své první album z roku 2009 natočil světovou premiéru *Houslového koncertu d moll* Jeana Sibelia (upravenou pro flétnu) a na druhé sólové album natočil několik skladeb houslového repertoáru přepsaných a upravených pro flétnu pro Japonskou společnost Theodore Presser Company.

⁵⁰ *Dora Seres flute* [online]. [cit. 2016-04-16]. Dostupné z: <http://doraseres.com/onewebmedia/DoraSeresLongCV.pdf>

Působil jako první flétnista ve filharmonii ve Finsku, kde také tři roky vyučoval na tamní konzervatoři, dále v orchestru Barcelona Symphony (2008) nebo Philharmonia of London, Leeds Opera North či Frankfurt Radio Symphony. Nyní působí na pozici prvního flétnisty v Metropolitaní opeře v New Yorku od roku 2009.^{51,52}

2015: Yubeen Kim

Devatenáctiletý jihokorejský flétnista se narodil ve městě Deajon. Hře na flétnu se začal učit od devíti let a od roku 2010 začal navštěvovat uměleckou školu v Soulu. Od roku 2013 studuje ve Francii na Conservatoire National Supérieur de Musique v Lyonu pod vedením francouzského flétnisty P. Bernolda a José Daniela Castellona.

Sólově vystoupil na koncertech v Koreji s orchestry Bucheon Philharmonic Orchestra (2013) a Chungnam Philharmonic Orchestra (2015), a v Evropě, konkrétně v Praze (2015, 2016) v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro.

Mezi jeho úspěchy patří mnoho cen získaných po celém světě, například první cena soutěže Ewha Kyungyang v Koreji, speciální cena v International Competition v Kobe (Japonsko) a první cena Asijské flétnové soutěže. Mezi další velké úspěchy patří druhé místo a cena laureáta na mezinárodní hudební soutěži v Ženevě roku 2014 (první místo nebylo uděleno) a první místo a cena laureáta na Mezinárodní hudební soutěži Pražské jaro roku 2015.⁵³

⁵¹ Metorchestra musicians: Denis Bouriakov, Principal Flute. *The Metropolitan Opera Orchestra Committee: The Metropolitan Opera Orchestra Committee* [online]. [cit. 2016-02-18]. Dostupné z WWW: <http://www.metorchestramusicians.org/denis-bouriakov/>

⁵² *Denis Bouriakov: flute* [online]. [cit. 2016-02-18]. Dostupné z WWW: <http://www.bouriakov.com/#bio>

⁵³ Yubeen Kim: Yubeen Kim. *Geneva International Music Competition* [online]. Switzerland [cit. 2016-02-18]. Dostupné z WWW: http://www.concoursgeneve.ch/laureate/yubeen_kim

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se snažila pojmout Pražské jaro jako historicko-politickou situaci, hudební festival a především jako hudební soutěž. Mým záměrem bylo přiblížit čtenáři úzkou spojitost těchto tří významů, přiblížit informace o vzniku festivalu a soutěže, soutěžních podmínkách, pravidlech a jejím průběhu. Cílem práce bylo podrobněji se informovat o soutěžících, jejich národnostech, jak se měnil počet přihlášených kandidátů, které země měly nejhojnější účast a úspěšnost v různých kolech soutěže a jak se tyto statistiky v průběhu let měnily. Cílem bylo zjistit podrobnější informace také o členech poroty, především o těch českých, protože na rozdíl od českých flétnistů existuje o těch zahraničních mnoho materiálů. V porotě soutěže zasedlo nemálo významných českých flétnistů, o kterých není moc veřejných materiálů, proto jsem chtěla tyto informace vypátrat, připomenout jejich úspěchy a přiblížit alespoň obecný profil jejich osobností. Kvůli rozsahovým možnostem práce jsem se zaměřila pouze na vítěze každého ročníku soutěže pro flétnu. Snahou bylo přiblížit jejich životopisy a jejich ovlivnění výhrou v této soutěži.

Práce pro mne byla velkým přínosem, při vypracovávání jsem se dověděla mnoho užitečných poznatků a doufám, že stejně tak jako mně, poskytne tento text potřebné informace i ostatním studentům či jiným čtenářům a inspiruje je k zamyšlení se nad užitečností účasti na soutěžích jako je Pražské jaro.

Seznam zdrojů

Archív Pražského jara

KOZÁK, Jan a kol. *Českoslovenští koncertní umělci a komorní soubory*. 1. vyd. Praha: SHV, 1964.

MATZNER, Antonín. *60 Pražských jar*. Vyd. 1. Praha: Pražské jaro ve vydavatelství Togga, 2006. ISBN 80-903735-0-X.

Pražské Jaro 1996: 48. mezinárodní hudební soutěž. Porota. Pražské jaro, o. p. s. Praha 1996

Pražské Jaro 2009: 61. mezinárodní hudební soutěž. Porota. Pražské jaro, o. p. s. Praha 2009

Soutěž v detailech. 2015, redakce Veronika Dernerová, P. Drtinová, E. Fialová, J. Burden, J. Nedvědová, M. Vencel

The Simple Flute: From A to Z, Oxford University Press. Inc., 2002, ISBN 978-0-19-539965-3

Seznam elektronických pramenů

Andrea Lieberknecht: Biografie [online]. [cit. 2016-04-5]. Dostupný z WWW: <http://www.andrea-lieberknecht.de/profil/biografie-2/>

BERDYCHOVÁ, T. *Bok, Josef*. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Praha 2008 [cit. 2016-10-4]. Dostupný z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=6607

Denis Bouriakov: flute [online]. [cit. 2016-02-18]. Dostupné z WWW: <http://www.bouriakov.com/#bio>

Dora Seres flute [online]. [cit. 2016-04-16]. Dostupné z: <http://doraseres.com/onewebmedia/DoraSeresLongCV.pdf>

Geneva International Music Competition. *Andrea Lieberknecht: Member of the flute jury* [online]. 2014 [cit. 2016-04-05]. Dostupný z WWW: http://www.concoursgeneve.ch/sections/andrea_lieberknecht

Hochschule für Musik und Theater München. *Andrea Lieberknecht - Flöte* [online]. 2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupný z WWW: http://website.musikhochschule-muenchen.de/de/index.php?option=com_content&task=view&id=1056&Itemid=1

HOLLAN, M. *Josífko, Jaroslav*. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Praha 2006 [cit. 2016-2-4]. Dostupný z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=4883

Hudební škola B. Blazheviche. *Serge Bubnov* [online]. 2008 [cit. 2016-04-18]. Dostupný z WWW: <http://www.ms80.ru/node/269>

KOLOFÍKOVÁ, K. *Čech, František*. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Praha 2009 [cit. 2016-3-4]. Dostupný z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=3729

Metorchestra musicians: Denis Bouriakov, Principal Flute. *The Metropolitan Opera Orchestra Committee: The Metropolitan Opera Orchestra Committee* [online]. [cit. 2016-02-18]. Dostupné z WWW: <http://www.metorchestramusicians.org/denis-bouriakov/>

Moskevská konzervatoř. *Korneev Alexander: Životopis* [online]. 2010 - 2014 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: <http://www.mosconsv.ru/ru/person.aspx?id=8766>

NACHMILNEROVÁ, E. *Clara Nováková: Člověk někdy potřebuje změnit život*. Harmonie[online]. Praha: Muzikus s.r.o, 2006 - [2016-03-23]. Dostupný z WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/clara-novakova-clovek-nekdy-potrebuje-zmenit-zivot.html>

Philippe Bernold [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: <http://www.philippebernold.com/Philippe-Bernold-biography.html>

Philippe Bernold [online]. [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: http://www.shf.cz/index.php/cs/interpret?interpret_id=520

Redakce Harmonie. *Profesor - Arnošt Bourek: 30. 12. 1931 - 1. 1. 2008*. Harmonie[online]. Praha: Muzikus s.r.o, 2008 - [cit. 2016-8-4]. Dostupný z WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/profesor-arnost-bourek.html>

Roman Novotný[online]. 2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z WWW: <http://www.romannovotny.cz/index.php?page=biografie>

Sólo pro Vítězslava Drápala. Český rozhlas[online]. 2007. [cit. 2016-1-4]. Dostupný z WWW: http://www.rozhlas.cz/vltava/vazhudba/_zprava/solo-pro-vitezslava-drapala--372240

STEVENSON, J. *Jean-Pierre Rampal: Artist Biography*[online]. 2016 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: <http://www.allmusic.com/artist/jean-pierre-rampal-mn0000813814>

Südwestrundfunk TV. *Tatjana Ruhland: Solo - Flöte* [online]. 2015 [cit. 2016-03-16]. Dostupný z WWW: <http://www.swr.de/orchester-und-ensembles/orchester/tatjana-ruhland-floete-rso/-/id=788382/did=4073808/nid=788382/1igvttb/index.html>

Tatjana Ruhland: Biography [online]. 2014/2015 [cit. 2016-03-16]. Dostupný z WWW: <http://www.tatjana-ruhland.de/biografie/>

Valentin Zverev I. (1942-2011): Flétnista, dirigent a pedagog [online]. 2007 - 2012 [cit. 2016-04-18]. Moskevská konzervatoř. Dostupné z WWW: http://www.myflute.ru/library/teacher/z/z_173.html?template=85

VLČEK, J. V. *Bruderhans, Zdeněk*. CENTRUM HUDEBNÍ LEXIKOGRAFIE. *Český hudební slovník osob a institucí*[online]. Praha [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=4445

Yubeen Kim: Yubeen Kim. *Geneva International Music Competition* [online]. Switzerland [cit. 2016-02-18]. Dostupné z WWW: http://www.concoursgeneve.ch/laureate/yubeen_kim

Seznam příloh

Příloha č. 1: fotografie: porota Pražského jara (1986), archív Pražského jara

Příloha č. 2: fotografie: porota Pražského jara (1991), archív Pražského jara

Příloha č. 3: fotografie: porota Pražského jara (1996), archív Pražského jara

Příloha č. 4: fotografie: Porota Pražského jara (2001), archív Pražského jara

Příloha č. 5: fotografie: Porota Pražského jara (2009), archív Pražského jara

Příloha č. 6: fotografie: Porota Pražského jara (2015), archív Pražského jara

Příloha č. 7: fotografie: A. Perepiolkin, archív Pražského jara

Příloha č. 8: fotografie: F. Čech, archív Pražského jara

Příloha č. 9: fotografie: A. Kornějev, Moskevská konzervatoř[online]

Příloha č. 10: fotografie: Z. Bruderhans, archív Pražského jara

Příloha č. 11: fotografie: M. Debost, archív Pražského jara

Příloha č. 12: fotografie: A. Maiorov, archív Pražského jara

Příloha č. 13: fotografie: S. Bubnov, archív Pražského jara

Příloha č. 14: fotografie: A. Lieberknecht, archív Pražského jara

Příloha č. 15: fotografie: D. Seres, archív Pražského jara

Příloha č. 16: fotografie: D. Bouriakov, archív Pražského jara

Příloha č. 17: fotografie: Y. Kim, archív Pražského jara

Přílohy

Příloha č. 1: porota Pražského jara (1986), zleva: 1. řada: A. Miyamoto, L. Courtinat, A. Kornějev, O. Flosman; 2. řada: J. Válek, H. Pröhle, M. Jurkovič, B. Stojanov.⁵⁴

Příloha č. 2: porota Pražského jara (1991), zleva: H. Pröhle, Aurèle Nicolet, Maxence Larrieu, František Čech, Zdeňkem Bruderhans, András Adorján, Miloš Jurkovič.⁵⁵

⁵⁴ Archív Pražského jara

⁵⁵ tamtéž

Příloha č. 3: porota Pražského jara (1996), zleva: L. Kovács, M. Debost, J. Válek, J. Josífko, T. Wye, B. Z. Goldberg, J. Boušek.⁵⁶

Příloha č. 4: Porota Pražského jara (2001), zleva: J. válek, R. G. Armin, P.-Y. Artaud, V. Drápal, H. Pröhle, T. Wye, M. Debost.⁵⁷

⁵⁶ Archív Pražského jara

⁵⁷ tamtéž

Příloha č. 5: Porota Pražského jara (2009), zleva: H. Pröhle, B. Růžičková, M. Jurkovič, R.-G. Armin, M. Debost, C. Nováková, J. Válek.⁵⁸

Příloha č. 6: Porota Pražského jara (2015), zleva: P. Bernold, C. Wincenc, J. Válek, R.-G. Armin, A. Adorján, B. Gisler-Haase, R. Novotný.⁵⁹

⁵⁸ Archív Pražského jara

⁵⁹ tamtéž

Příloha č. 7: A. Perepiolkin (SSSR), foto z roku 1953.⁶⁰

Příloha č. 8: F. Čech (Československo), foto z roku 1953.⁶¹

⁶⁰ Archív Pražského jara

⁶¹ tamtéž

Příloha č. 9: A. Kornějev (SSSR), foto z roku 2010.⁶²

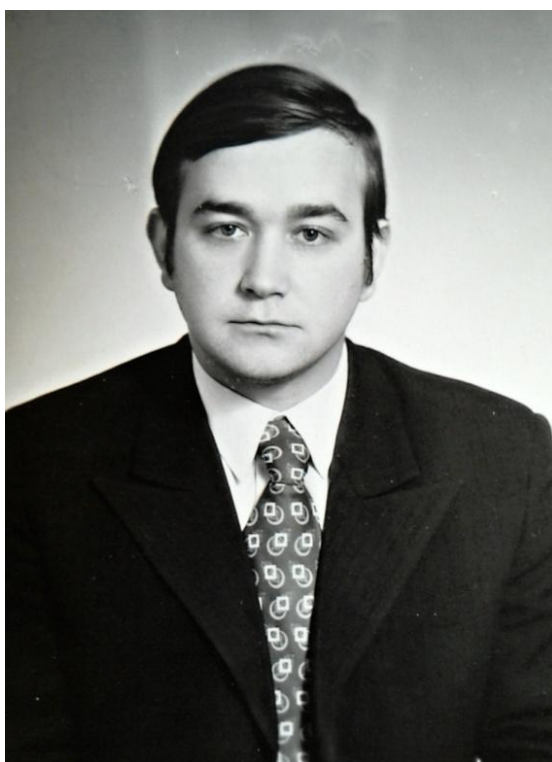
Příloha č. 10: Z. Bruderhans při koncertu laureátů z roku 1959.⁶³

⁶² Moskevská konzervatoř. *Korneev Alexander: Životopis*[online]. 2010 - 2014 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z WWW: <http://www.mosconsv.ru/ru/person.aspx?id=8766>

⁶³ Archív Pražského jara

Příloha č. 11: M. Debost (vlevo) při předávání 1. ceny v roce 1959. vpravo: předseda poroty K. P. Sádlo.⁶⁴

Příloha č. 12: A. Maiorov (SSSR), foto z roku 1774.⁶⁵

⁶⁴ Archív Pražského jara

⁶⁵ tamtéž

Příloha č. 13: S. Bubnov (SSSR), foto z roku 1977.⁶⁶

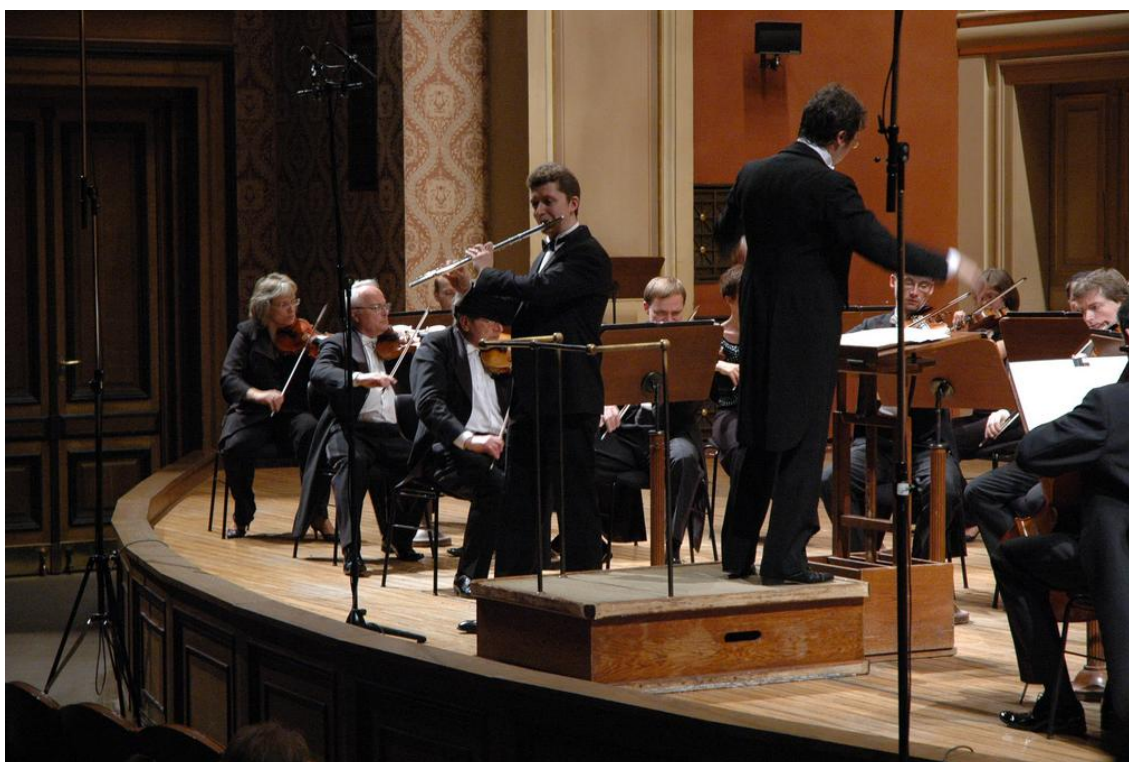
Příloha č. 14: A. Lieberknecht, foto z roku 1991.⁶⁷

⁶⁶ Archív Pražského jara

⁶⁷ tamtéž

Příloha č. 15: D. Seres ve finále soutěže v roce 2001, vpravo dirigent M. Hršel.⁶⁸

Příloha č. 16: D. Bouriakov ve finále soutěže v roce 2009, dirigent M. Ivanovič.⁶⁹

⁶⁸ Archív Pražského jara

⁶⁹ tamtéž

Příloha č. 17: Y. Kim ve finále soutěže v roce 2015, dirigent J. Talich.⁷⁰

⁷⁰ Archív Pražského jara